Alp 2828
Larch.

THIS PAPER WAS MAILED
THURSDAY, February 16, 1989.

Nepriklausoma Lietuva

Alp (LK) 2828

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 7 (49-ji metai) * 1989 m. VASARIO – FEBRUARY 16 d. * LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS * 7722 GEORGE St., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. Tel.: 366-6220 * 50 c.

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

h.n.

AR GALIMA LIETUVĄ LYGINTI SU QUÉBEC'o PROVINCIJA ?

Montrealio dienraščio "THE GAZETTE" š.m. vasario 10 d.numerio skaitytojų laiškų skyriuje atspausdintas Derek Lynch'o pasisakymas, pavadintas "Québec parallels in Lithuania". Rašinys charakteringas tuo, kad parodo, kaip mažai žinoma šiame krašte apie Lietuvos problemas, padėtį ir istoriją. Dalinai tai išdava ilgos tylos apie Baltijos valstybes vietinėje ir visoje Šiaurės Amerikos spaudoje. Už tai atsakomybė priskirtina ne tiktai tos spaudos leidėjams ir žurnalistams, bet ir mūsų išeivijos bendrinių organizacijų silpnai bei nerangiai informacinei tarnybai. Kas be ko, pasigendama ir mūsų pavienių asmenų reagavimo: yra daug siūlančių kitiems rašyti, bet maža parašančiųjų.

Laiške redakcijai p.Lynch išvedžioja, kad dabartiniai Lietuvos,Latvijos ir Estijos nuosprendžiai dėl savo kultūrinės nepriklausomybės išlaikymo, esą, sukelia "stiprių paralelių su dabartine situacija Québec'e". Tos paralelės, anot autoriaus, tai vienašališkos pastangos priversti "įtakingą rusiškai kalbančią mažumą" paklusti tiems įsakams ir išmokti lietuvių kalbą dviejų metų laikotarpyje. Girdi, jei palaikytume Lietuvos elgesį, tai turėtume palaikyti ir Québec'o provincijos elgesį su angliškai kalbančiais kanadiečiais. Savo laišką p.Lynch baigia retorišku klausimu: "Ar galima išleisti įstatymą, kuris pirmoje eilėje rūpindamasis grasomos kultūros apsaugojimu, nepažeistų vietinės mažumos teisių?"

Pirmiausiai, žinoma, Lietuvos negalima lyginti su Québec'o provincija, nes ši provincija niekad nebuvo nepriklausoma valstybė, bet padarinys D.Britanijos ir Prancūzijos kolonistų, kovojusių tarp savęs, kad užimtų svetimą - indėnų ir eskimų- žemę. Nugalėtiems prancūzams anglai BNA (Britų-Šiaurės Amerikos) aktu davė tokias teises, kokių tuo metu joks nugalėtojas nėra davęs nugalėtiesiems. Dar ir šiandien šis aktas suteikia įvairių privilegijų Québec'o provincijai. Naujoji Kanados konstitucija gi, jeigu bus pasirašyta, kaip suplanuota Meech Lake susitarime, padarys Québec'ą beveik atskira valstybe konfederacijos rėmuose. Kiek teisių turi Québec'as geriausiai parodo įstatymų 101 ir 178 pravedimas, kurių pastarasis patvirtintas, arogantiškai atmetus Aukščiausiojo Kanados teismo sprendimą.

Kol kas neteko girdėti apie prancūzų spaudos draudimą (tiktai angliškų užrašų draudimą!) ir jokio kvebekiečio neištrėmė į Šiaurės polių, nesušaudė, nepakoré už savo rašto, savos kultūros puoselėjimą ir nepriklausomybės siekimą, kuris antikanadiškų sąjūdžių buvo skelbiamas nuo pat pirmos konfederacijos pasirašymo (1867.VII.1) dienos. Atvirkščiai, separatistas žmogžudys Paul R o s e, nužudęs Pierre Laporte, provincijos darbo ministerį, seniai grįžo iš Kubos egzilio ir profesoriauja prancūziškoje kolegijoje-CEGEP'e, kur jam studentai sukelia ovacijas, kaip tikram tautos herojui.

Betgi p. Lynch nieko nežino apie okupacijas, trėmimus, gulagus, NKVD, KGB, apie prievartaujamas elementariausias atskiro žmogaus ir tautos teises, apie kapinynus Sibire, kuriuose guli niekuo nekalti žmonės, tenorėję gyventi ramiai s a v o iš niekieno nepagrobtoje žemėje.

Kaip gi galima išdrįsti lyginti šios provincijos prancūziškai kalbančiųjų situaciją su Lietuvos gyventojų likimu?

Deja, p. Lynch nėra vienintelis šio nesusipratimo skleidėjas. Yra mūsuose panašių asmenų, kurie šios provincijos separatistų išpuolius pateisino net Maironio "Nebeužtvenski upės bėgimo" posmą ir SANTAROS-ŠVIESOS suvažiavime išvedžioję labai panašias "paraleles". Vienas AKIRAČIŲ redaktorių net palygino lietuvius, demonstravusius Toronte už vieningą Kanadą, su žydais, nešusiais rožes ir mojavusiais raudonom vėliavom, riedant sovietų tankams Lietuvon pirmosios okupacijos metu.

Nekantriai lauksime laiškų, kuriuos l i e t u v ė s ir l i e t u v i a i parašys THE GAZETTE laiškų skyriun, nes šiandien sklandžiai (ir net poetiškai) anglų kalba rašančių lietuvių netrūksta. Negi jų v a s a r i o mėnesį pritruks čia, kur laisvės tiek daug, kad ji net piktnaudojama?

LAISVĖS VARPAS

Amerikos lietuviai sugalvojo nuliedinti laisvės varpą ir jį padovanoti Lietuvai. Tai buvo sumanyta 1919 m. birželio 8-11 d.d., Čikagoj įvykusiame Amerikos lietuvių seime. Varpui aukos buvo renkamos visose JAV lietuvių kolonijose. Aukų rinkimui vadovavo šio sumanymo iniciatorius **adv. Jonas Bagdžiūnas-Borden.** Šis komitetas iš surinktų aukų dar pasky rė 8536.65 dol. Lietuvių Taikos delegacijai Paryžiuje. Nuliedintas varpas, kuris svėrė 1200 svarų, 1922.I.12 d. buvo atgabentas į Kauną ir netrukus įkeltas į Karo muziejaus bokštą (anksčiau buvo manyta jį įkelti Vilniuje , Gedimino pilies bokšte). Pirmą kartą Karo muziejuje varpa skambino per Vasario 16 d. iškilmes seniausias aušrininkas inž. P. Vileišis ir vienas laisvės kovų invalidas. Varpu buvo skambinama tik per ypatingas iškilmes. Vienam varpo šone reljefinė Vytis ir įrašas: "Lietuvių Seimas Amerikoje Lietuvai. Chicagoje 1919 m. birželio 8-11 d." Be to, B.K. Balučio paruoštas įrašas: "O, skambink per amžius vaikams Lietuvos, kad laisvės nevertas, kas negina jos".

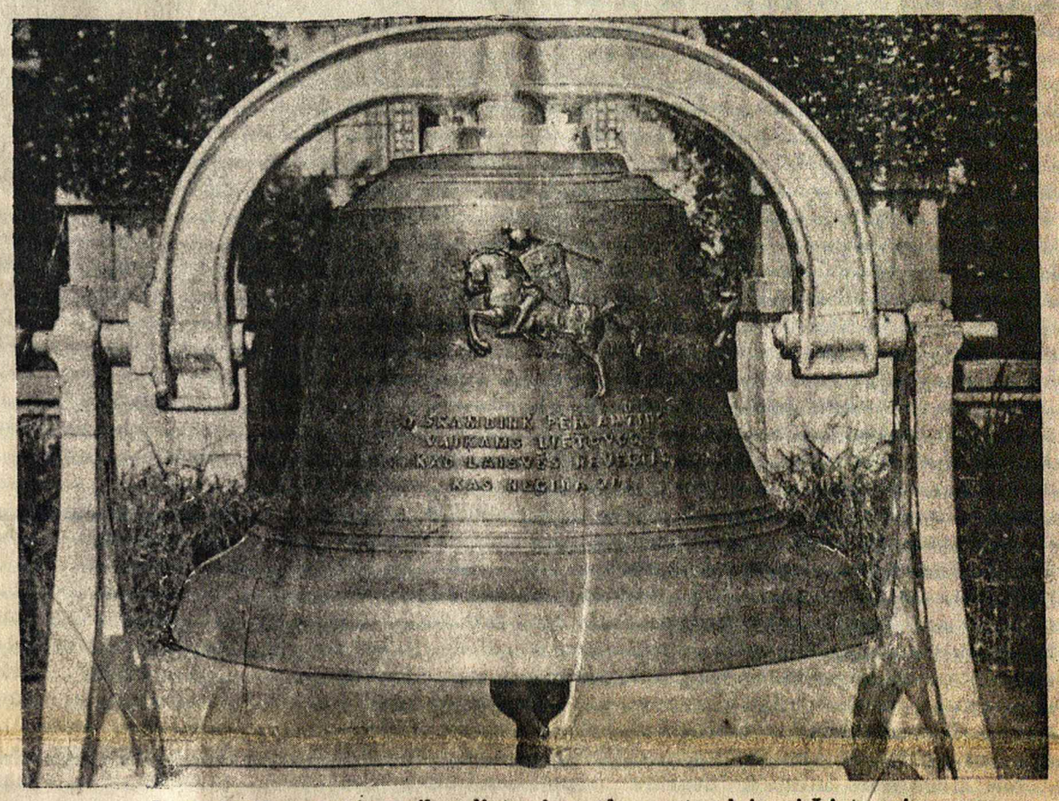

Laisvės Varpas, Amerikos lietuvių padovanotas laisvai Lietuvai

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

VASARIO-TOJI LIETUVOJE PASKELBTA NEDARBO DIENA

Vilniaus radijo žiniomis, šiais metais Vasario 16-toji bus nedarbo diena ir ją pirmą kartą minės visa Lietuva l a i s v a i i r v i e š a i. Į iškilmes yra Sąjūdžio pakviesti Kanados ir Jungtinių Amerikos Valstijų lietuvių bendruomenių atstovai. Laikraštį išleidžiant, jie vizų dar nebuvo gavę, todėl neaišku, ar galės Vilniuje vykstančiose iškilmėse dalyvauti. Paminėtina, kad Vilniaus radijas pabrėžtinai prašė užsienyje gyvenančių tautiečių klausytis Vasario 16-tos dienos transliacijos ir parašyti laišką Vilniaus radijo stočiai. Tai būsiąs gyvas įrodymas, kad v i s i l i e t u v i a i Lietuvoje ir visame pasaulyje v i e n i n g a i p a s i s a k o u ž a t g i m s t a n č i ą L i e t u v ą.

Rašyti šiuo adresu:
Vilniaus Radijas, Konarskio g-vė, 49, Vilnius, 232674 Lietuva - Lithuania.

Vilniaus radijo laida užsieniui girdima kasdien 8v.v. trumpų bangų skalėje 7.40. Yra dienų, kai toji programa girdisi gana neaiškiai, todėl patariame neprarasti kantrybės. Programa įdomi ir drąsi. Iš tiesioginių pranešimų laiškais ir telefonu aišku, kad viešo Vasario 16-tos minėjimo Lietuvoje laukiama su ypatingu susidomėjimu ir entuziazmu.

Yra, deja, ir tokių Lietuvoje, kurie Lietuvos atgimimo išsigandę, organizuojasi į tariamos "vienybės" (Jedinstve) sąjūdžius, stengdamiesi grąžinti stalinistinio ir brežnevinio stiliaus santvarką. Apie juos kalbėjo Vilniaus radijas, cituodamas straipsnį apie rusus, kurie esą nemėgstą jiems taikomų atėjūno arba okupanto vardų. "Jedinstvo" eilėse esą lenkų (tikriausiai svajojančių apie prieškarinės Lenkijos "imperijos" atstatymą! h.n.) ir net lietuvių, kurie viešų pasisakymų metu kalbą tik rusiškai. Tos "vienybės" atstovai kritikuoją Gorbačiov'o pertvarkos idėjas ir skelbiasi giną "grynąji" komunizmą ir rusiškąji nacionalizmą, kuriam atstovavo Stalinas ir Brežnev'as.

Neseniai JAV-ėse viešėjęs rašytojas Kazys Saja, Vilniaus radijo bangomis kalbėdamas apie Amerikos lietuvių gyvenimą ir veiklą paminėjo taip pat, kad į šių metų POEZIJOS PAVASARĮ atvyks poetas Bernardas B r a z d ž i o n i s. Jis skaitysiąs savo kūrybą įvairiuose literatūros vakaruose Vilniuje, Kaune ir kituose Lietuvos miestuose. O šį rudenį Lietuvon atvyks skaityti savo kūrybą poetas Kazys B r a d ū n a s.

Numatomi šįmet ir įvairių išeivijos vienetų pasirodymai Lietuvoje. Tuos atsilankymus pagyrė kardinolas V. Sladkevičius savo pokalbyje su Marijonų provincijolu V. Rimšeliu telefonu iš Romos. Kardinolas Lietuvos bažnytiniais reikalais lankėsi Vatikane.

• Plačiau iš Vilniaus buvo kalbama apie lietuvių Skaučių-tų Sąjungos atgaivinimą Lietuvoje. Jau atgaivinta visa eilė vienetų ir sušauktos primosios sueigos. Skautiškasai sąjūdis randąs gyvo pritarimo Lietuvos jaunimo gretose. Užmegzti kontaktai su skautų vadovybėmis užsienyje.

Vasario 16-tosios proga Vilniuje, Pilies gatvės Nr. 26, prie namo, kuria - me buvo pasirašytas istorinis N e p r i k l a u s o m y b ė s A k t a s, bus pritvirtinta senoji memorialinė lenta, kuri buvo komunistinio režimo nuimta, bet išsaugota. O Kaune, buv.Vytauto Didžiojo Muziejaus sode bus ir vėl pastatytas nugriautasai Laisvės paminklas su skulptoriaus Zikaro Laisvės statula.

• Lietuvoje naujai įsisteigusios Lietuvos Demokratų partijos programa labai panaši į Lietuvos Lygos skelbtąją manisfestaciją. Šion naujon partijon yra įstoję tie Sąjūdžio nariai, kurie ne tiktai pasisako už dabartinę Sovietijos pertvarką, bet taip pat siekia pilnos Lietuvos nepriklausomybės. Tuo tarpu Sąjūdis savo oficialioje deklaracijoje pasisako už kultūrinę, ekonominę ir politinę Lietuvos autonomiją, atsižvelgiant į esamąją realią padėtį ir siūlydami žengti atsargiai ir siekti tikslo palaipsniui ir sumaniai.

• Verti dėmesio Lietuvos Komunistų partijos Centro komiteto paskutinieji pasiūlymai: 1) Apsvarstyti Lietuvos respublikos įstojimą į Jungtines Tautas. 2) Užsitikrinti konstitucinį sąjunginių respublikų lygiateisiškumą. 3) Isnagrinėti nuosavybės problemą, nes praktika parodė, kad gamintojai, jei nėra gamybos šeimininkai, neatsiekia gerų rezultatų. 4) Žemės ir jos turtai turi būti pačios Lietuvos respublikos nuosavybė. 5) Bankai turi būti taip pertvarkomi, kad jie visi, įskaitant ir bankus, kurie turės ryšių su užsieniu, būtų perduoti pačiai Lietuvai tvarkyti. 6) Lietuva turi pati tvarkyti savo finansinę atskaitomybę ir sistemą. Visoms respublikos įmonėms turėtų būti leista užmegzti ryšius su užsieniu ir steigti bendras įmones bei firmas. 8) Turizmą turėtų tvarkyti pačios respublikos.

Vertas dėmesio nutarimas: Klausimai, kurie liečia Respublikos reikalus, negali būti sprendžiami be jos sutikimo. Atitinkamų Maskvos įstatymų projektai turi būti svarstomi tiktai dalyvaujant visų sąjunginių respublikų atstovams l y g i o m i s teisėmis.

P.S. Šios dienos - vasario 14 d. THE GAZETTE atspausdino įdomų Reuteri'o agentūros pranešimą: vasario 12 d. Vilniuje apie 50.000 lenkų ir rusų demonstravo prieš paskelbimą lietuvių kalbą valstybine. Toji žinia esanti suteikta oficialios Lietuvos žinių agentūros Elta. Demonstravusieji priklausė neseniai rusų suorganizuotajam sąjūdžiui "Jedinstvo" (Vienybė).

Tikėkimės, kad nepasigirs verkšlenimų, jog Lietuvoje skriaudžiami rusai ir lenkai. Tokiems būtų pravartu priminti, kaip buvo persekiojami Vilniaus Krašto lietuviai lenkų okupaciniais metais ir visa Lietuva Kremliaus priespaudoje nuo 1940-tųjų metų.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366–6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q. H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina $ 22 –
Rėmėjo – $ 25,–

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

VASARIO 16 ŠVENČIAME KARTU

Kiek kartų nuo praeitųjų metų **birželio mėnesio.** kalbant apie Lietuvą, girdėjome žodį stebuklas! Neįtikėtini dalykai dėjosi trijose mažytėse valstybėse prie Baltijos. Ar Gorbačiov'ą paveikė antgamtinės jėgos, ar jis savo protu suprato, kad Sovietija grimzta ekonominėn,politinėn ir ekologinėn pražūtin, šiandien nėra esminis dalykas. Svarbu, kad netikėtai buvo suteikta proga atverti plačiau langus ir atsikvėpti tuo vėju, kuris atneša lasivę. Mūsų sesuo Estija, kuri savo nepriklausomybės šventę švęs to paties vasario **24-tąją dieną**, pirmoji atvėrė langus į artėjantį pavasarį. Tą patį pavasarį, kuris, Maironio pranašyste, eina Karpatų kalnais. Tada lietuviai išsinešė saulėn savo uždraustas vėliavas, savo paniekintus valstybės ženklus ir garsiai giedojo LIETUVA, TĖVYNE MŪSŲ, nors už visa tai dar taip neseniai žmonės puvo kalėjimuose ir mirė sibiruose. Giedojo giesmes ir drąsiai vėrė šventyklų duris ir klausėsi pamokslų, ir klausėsi negirdėtų kalbų Vingio parke, Katedros aikštėje, grąžintoje Katedroje, kurias tarė kunigai, poetai, muzikai, mokslininkai, žemdirbiai, darbininkai, kaliniai, tik ką grįžę iš vergų stovyklų, iš kamčatkų, iš igarkų... Ir išsiliejo metų metais susikaupę jausmai, suplūdusios ašaros ir buvo vistiek: kas bus, tebūna, bet mes mojuosime savo vėliavomis, dainuosim savo dainas, išvilksime dienos šviesoN DIDĮJĮ RAUDONĄJĮ MELĄ ir nebijosime, ir nebijosime, ir nebijosime... LIETUVA nugalėjo BAIMĘ.

Ne gruodžio mėnesį atgimė nepriklausomoji Lietuva, kaip malė tarybiniai melo malūnai, bet VASARIO 16-tąją Ir tai pasakoma dabar visiems tiesiai į akis, be baimės. Žmonės nugali baimę, kai pasirenka verčiau mirtį, negu vergiją.

Mums čia, išeivijoje, ne namuose, gresia tiktai užmarštis ir apatija. Mus gali palaidoti kasdienybės dulkės ir pelenai. Bevertės smulkmenos ir niekalai. Tačiau Lietuvos stebuklas išjudino ir tuos, kurie metų metais neatlaidžiai tikėjo savo žemės prisikėlimu, ir tuos, kurie tos vilties nustojo arba neturėjo. Atgimstančios Lietuvos balso negirdi ir čia ir tenai tiktai tie, kurie jo baiminasi, kad nepabudintų apmirusios sąžinės, kad nepašauktų atsiskaityti už nuoskaudas, išdavimus, melą ir melus, parduotą ir išduotą, ir užsigintą seserį, brolį, tėvynę.

Pirmą kartą švęsime Vasario Šešioliktąją kartu su Lietuva. Pirmą kartą ir vėl kartu, ir vėl taip, kaip Vasario 16-toji turėtų būti švenčiama: be baimės, savo namuose, su visa gentimi: gyvais ir mirusiais. Ir su išmėtytais visame plačiame pasaulyje seserimis ir broliais, ir artimaisiais, nes esame Vasario Šešioliktąją taip arti vienas kito, kad tarytumei plaka už visus v i e n a širdis. Kaip toj dainoj, kurią dabar dainuoja jaunimas Lietuvoje: "O TOJ ŠIRDELĖJ, O TOJ ŠIRDELĖJ - VISA LIETUVA."

Hernikas N a g y s

PRANEŠA LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRAS:

SĄJŪDIEČIAI LAIMI LTSR RINKIMUOSE, TURI ĮVEIKTI KLIŪTIS TSRS RINKIMUOSE

(Vilnius, 1989 sausio 24, LIC) Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio kandidatai surinko daugiau balsų, negu kiti kandidatai sausio 15 dienos rinkimuose į keturias vakuojančias vietas Lietuvos TSR Aukščiausiojoje Taryboje. Tačiau, kaip praneša LIC, Sąjūdis dabar turi įveikti kliūtis, kurios gali pakenkti jo keliamiems kandidatams į visasąjunginį Liaudies deputatų kongresą. Visasąjunginiai rinkimai įvyks kovo mėnesį.

Sausio 15 d. rinkimuose du Sąjūdžio kandidatai laimėjo. Teisinininkas Kazimieras Motieka surinko 69.8% vieno je Šiaulių rinkiminėje apygardoje. Tie nuošimčiai išvedami ne nuo balsavusiųjų skaičiaus, o nuo visų rinkėjų skaičiaus. Taigi, balsavusių už Vaišvilą ir Motieką nuošimtis gerokai viršijo 70%.

Pagal sovietinius įstatymus, tik tie kandidatai laimi, kurie surenka daugiau kaip 50% balsų visų piliečių, turinčių teisę balsuoti. Todėl du sąjūdiečiai, kurie nors ir savo rinkiminėse apygardose surinko daugiausia balsų ir gal net absoliutinę daugumą, liko neišrinkti. Sąjūdžio pirmininkas Vytautas Landsbergis, kandidatavęs Vievyje, gavo 39.3% visų rinkėjų balsų. Kitoje rinkiminėje apygardoje, t.y. Šiauliuose, Kęstutis Krikščiūnas, Sąjūdžio Šiaulių miesto tarybos kandidatas, gavo 42%. Jo oponentas buvo Sąjūdžio seimo tarybos narys Vytautas Petkevičius, kuris vienu apskaičiavimu surinko 31%, kitu - 23%.

Seimo tarybos narys Mečys Laurinkus, užklaustas Lietuvių informacijos Centro, katrą Šiauliuose kandidatavusį rėmė, pasakė, kad Sąjūdis šiuo klausimu nepasisakė: leido vietiniams gyventojams pasirinkti. Pasak kito šaltinio, Sąjūdžio seimas gruodžio mėn. pradžioje patvirtino Petkevičiaus kandidatūrą, tačiau parama sumažėjo, jam viešai išėjus prieš Sąjūdžio liniją.

Sąjūdžio darbuotojai siūlė kelias priežastis, kodėl Landsbergis liko neišrintkas: 1) Landsbergio rinkiminei kampanijai buvo trukdoma, nes tik paskutinę minutę buvo duotas leidimas išspausdinti rinkiminius plakatus; 2) Vievyje gyvena nemažai lenkų ir gudų, kurie nebūtinai palaiko Sąjūdį; 3) Landsbergio stipriausias oponentas, vietinės kompartijos sekretorius Jankauskas, aktyviai kandidatavo ir kai kurių žmonių tarpe yra populiarus.

Šiuo metu neaišku, kas bus daroma su dviem vakuojančiom vietom į kurias nebuvo išrinkti nauji deputatai. LTSR Aukščiausios Tarybos prezidiumas šį reikalą spręs: gali būti šaukiami nauji rinkimai, kuriuose dalyvaus du kandidatai, surinkę daugiausia balsų, arba tos dvi vietos gali likti neužpildytos iki rudens, kada iš naujo bus renkama visa LTSR Aukščiausioji Taryba.

Po rinkimų į vakuojančias vietas LTSR Aukščiausiojoje Taryboje Sąjūdžio dėmesys nukreiptas į LTSR Liaudies Deputatų Kongreso rinkimus. Sąjūdžio vadai pasisako prieš režimo bandymus pakenkti jų remiamiems kandidatams. Pvz., sausio 16 d. Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos prezidiumo sekretorius Jonas Gureckas per vieną Lietuvos televizijos laidą skundėsi, kad trūksta kandidatų į visasąjunginį kongresą ir ragino kolektyvus kelti kandidatus. Po jo komentarų, kolektyvai pradėjo kelti daugiau kandidatų. Anot, Laurinkaus, toks didelis kandidatų skaičius apsunkins rinkimus. (Bus daugiau)

VASARIO 16-SIOS ŠVENTĖS MINĖJIMO DIENOTVARKĖ LIETUVOJE

Pirmą kartą pokario istorijoje lietuviams bus leidžiama viešai paminėti **Lietuvos nepriklausomybės atstatymo šventę.**

Valdžia šiais metais paskelbė Vasario 16 d.- **tautos diena, t.y. nedarbo diena,**

Praeitais metais per vasario 16 d. saugumas buvo sulaikęs Žmogaus Teisių gynėjus, paskelbusius taikingus Vasario 16-tosios minėjimus. Milicija neprileido žmonių prie istorinės reikšmės turinčių paminklų, prie kurių buvo numatyta padėti gėlių. Tuometiniai rengėjai, kaip pav. Vytautas Bogušis, Petras Cidzikas, Nijolė Sadūnaitė ir Antanas Terleckas buvo tardomi ir laikomi saugume, o kiti, bandę paminėti šią sukaktį, buvo sulaikyti, išsklaidyti - keliais atvejais net primušti.

Š.m. VASARIO 15-16 d.d. pagrindinius minėjimus Kaune ir Vilniuje rengia Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis. Tikimasi, kad visi kiti Lietuvos miestai irgi savaip paminės šią sukaktį. Rengėjai viliasi, kad valdžios atstovai dalyvavę 1988 m. vasario mėn. represijose, pajus "moralinę atsakomybę" ir atsisakys dalyvauti iškilmėse. Pasak Sąjūdžio seimo nario Henriko Samboros, vietinė Sąjūdžio Taryba Kaune įdavė miesto valdžios atstovams nepasitikėjimo raštą, kuriuo juos perspėjo, kad jų dalyvavimas iškilmėse nelaukiamas ir nepageidaujamas dėl "praeitų metų įvykdytų represijų".

Pateikiame Lietuvos Nepriklausomybės Šventės minėjimų dienotvarkę, kurią š.m.sausio mėn.25 d. patvirtino Lietuvos TSR KP Centro Komitetas.

● **Trečiadienį, vasario 15 d., Kaunas.**

4:00 val.p.p.. Svečiai renkasi Kauno pilies aikštėje Važiuoja autobusais į Karių Kapines Aukštuosiuose Šančiuose.

5:00 val.v. Šančių Karių Kapinėse. Iškilminga ceremonija, kurios metu gėles ir vainikus padės prie žuvusių už Lietuvos nepriklausomybę karių kapų (numatoma tarp 1.000-2.000 dalyvių). Tuo pačiu metu vainikai bus padėti **Petrašiūnų kapinėse** prie Nepriklausomybės akto signatarų kapų.

5:30 val.v. Autobusų kolona išvyksta iš kapinių į Kauno Muzikinį Teatrą.

6:00 val.v. Kauno Muzikiniame Teatre. Šventinis Sąjūdžio seimo posėdis, kuriame svarstys Lietuvos dabartį ir ateities problemas. Dalyvauja seimo nariai ir garbės svečiai. Kviečiami atstovai iš Estijos ir Latvijos liaudies frontų,iš Rusijos neformalių grupuočių, spaudos atstovai, svečiai iš užsienio, įvairių lietuvių išeivijos organizacijos.

● **Ketvirtadienį, vasario 16 d., Kaunas.**

8 val.r., Kauno archikatedroje-bazilikoje. Iškilmingos mišios.

9:45 val.r. Šventinė eisena iš Kauno bazilikos Vilniaus, Ožeškienės, Donelaičio gatvėmis iki Laisvės paminklo /numatoma 15.000 dalyvių/.

10:30 - 12 val. Kauno Karo Muziejaus sodelyje. Mitingas ir Laisvės paminklo atidengimas (numatoma 100.000 dalyvių). Buvęs savanoris-kūrėjas architektas Žemkalnis-Landsbergis atidengia paminklą. Laisvės paminklas bus atstatytas toje pačioje vietoje, kur jis anksčiau stovėjo. Po karo konfiskuota statula buvo laikoma Karo Muziejuje, o šiuo metu ji restauruojama dirbtuvėje. Pasak kauniečio Samboros, paminklui yra daromas naujas granitinis pjedestalas. Prie paminklo buvusios keturios lentos su tekstais neišliko, bet jos iki iškilmių bus pilnai atstatytos.

2 val.p.p., Kauno Filharmonijoje ir Sporto halėje Koncertas.

7 val.v., Neries ir Nemuno santakoje, Kaune. Tautinis vakaras: folklorinių ansamblių pasirodymai, laužai, fejerverkai.

● **Ketvirtadienį, vasario 16 d., Vilnius.**

Mišios Vilniaus katedroje.

2 val.p.p., Pilies gatvėje 26 nr. Memoralinės lentos atidengimas ten, kur buvo pasirašytas Nepriklausomybės aktas /numatoma 10.000 dalyvių/.

3 val.p.p., Valstybiniame Dramos Teatre. Iškilmingas minėjimas, mokslinė konferencija apie Nepriklausomybės aktą. Bus transliuojama per televiziją.

6 val.v. Įvairūs minėjimai Vilniuje prie istorinių vietų, susijusių su Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimu.

7 val.v., Vilniaus Sporto Rūmuose. Iškilmingas koncertas. Pirmoje dalyje - chorai, antroje - simfonija.

8 val.v. iki vidurnakčio, Katedros aikštėje. Mitingas ir šventinis koncertas. Visų formalių ir neformalių judėjimų, religinių bendruomenių, tautinių mažumų atstovai ir svečiai iš užsienio yra kviečiami dalyvauti.

La ministre des Communautés culturelles et de l'Immigration

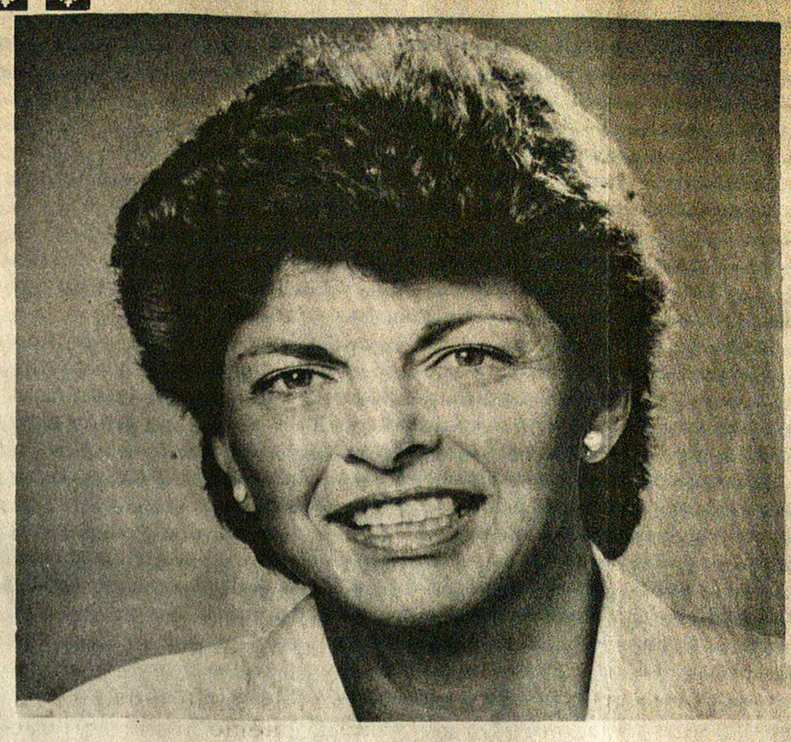

Gerbiamieji,

Man malonu švęsti kartu su Québec'o lietuviais Vasario 16 dieną - Lietuvos Nepriklausomybės Šventę.

Paveldėtojai kultūros, kurią jie sugebėjo išsaugoti ir puoselėti, Québec'o lietuviai taip pat sėkmingai įsijungė į Québec'o visuomenę. Jie parodė, kad sugeba būti pilnais kvebekiečiais, neatsisakydami savo kilmės.

Asmeniškai ir savo Ministerijos bei Québec'o vyriausybės vardu, aš linkiu visiems lietuvių bendruomenės nariams gražios 71-mosios Nepriklausomybės šventės.

Kultūrinių Bendruomenių ir Imigracijos Ministerija:

Ministerė **Louise Robic**

VIENAS IŠ NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS AKTO SIGNATARŲ

Mūsų 1918 metų signatarai, jų gyvenimas ir jų likimas

B.D.

Jonas Smilgevičius, vienas žymiausių atgimstančios Lietuvos ekonomistų ir pramonininkų, buvo kaip tik toks tautietis, kokių mums visą laiką labiausiai trūko net ir Nepriklausomoj Lietuvoj. Tai buvo labai energingas ir didelės iniciatyvos vyras. Kai daugumas kitų mūsų tautiečių daugiausia domėjosi tik valstybinėm tarnybom, tai J. Smilgevičius kaip tik jų vengė. Jam atrodė, kad visokios valstybinės tarnybos žmogų labai varžo, viskas jose yra apribota ir iš anksto žinoma ką dirbsi ir ką už tai gausi. Nėra progos parodyti savo sugebėjimus, ką nors žymesnio pasiekti ir pagerinti savo materialę padėtį galimybės menkos.

1899 m. jis baigė Berlyno universitete ekonominius mokslus ir jį vis labiau traukė įvairios privačios prekybos ar gamybos įmonės, įvairios kooperatinės ir akcinės bendrovės bei ūkinės organizacijos. Per ilgą savo gyvenimą jis buvo įsteigęs gana daug tokių bendrovių ir organizacijų ir, žinoma, ne visos jų turėjo pasisekimą.

Savo nemažus sugebėjimus prekybinėj srity pirmiausia jis parodė eilę metų vadovaudamas keletui Nobelio (turbūt garsiojo švedų išradėjo ir didžio filantropo) prekybos įmonių Varšuvoj. Atrodo, kad čia jis susidarė sau stiprok̨ą finansinį pagrindą. Kad jis buvo taip pat puikus organizatorius, aiškiai jis pademonstravo, kai palyginti per trumpą laiką 1910 m. įsteigė Vilniuj naują lietuvišką bendrovę, kurios išleistomis akcijomis vien tik iš Vilniaus ir apylinkių sukaupė daugiau negu 70,000 rublių ir nupirko Vilniuje iš inž. Petro Vileišio geležies fabriką. Ši bendrovė buvo pavadinta "Vilija" ir fabrikas gavo tą patį vardą.

"Vilijos" fabrikas gamino įvairias žemės ūkio mašinas, vežimus ir panašius dalykus. Šią bendrovę savo kapitalais rėmė dr. J. Basanavičius ir visa eilė kitų žinomų lietuvių. Kai kurie iš jų buvo investavę net po keletą tūkstančių rublių. J. Smilgevičiui vadovaujant, "Vilijos" bendrovė per porą trejetą metų tvirtai atsistojo ant kojų, įsteigė kituose miestuose eilę skyrių, gavo užsienio bendrovių atstovybes. Fabrikas taip pat sėkmingai veikė ir darbininkų skaičius jame vis didėjo. Įvairiose žemės ūkio parodose už savo pagamintas mašinas jis gavo ne vieną premiją. Jo veikla dar žymiai padidėjo kilus Pirmajam pasauliniam karui. Kaip žinome, kol frontas pasiekė Vilnių 1915 m. rugpjūčio mėn., praėjo ištisi metai. O tai buvo labai geros dienos "Vilijai". Žymiam rusų Dūmos atstovui Martynui Yčui tarpininkaujant, iš rusų armijos vadovybės buvo gauti dideli užsakymai pagaminti lauko virtuvių, lauko duonkepių krosnių ir panašių armijai reikalingų daiktų. O iš Raudonojo Kryžiaus buvo gautas didžiulis užsakymas pagaminti daugybę geležinių lovų ligoninėms. Darbininkų skaičius "Vilijos" fabrikuose pakilo nuo keliasdešimt iki kelių šimtų. Deja, vokiečių kariuomenė artėjo prie Vilniaus ir "Vilija" su savo mašinomis ir kitais įrankiais bei darbininkais ir dauguma vadovybės žmonių persikėlė į Smolenską, kur netrukus pradėjo veikti. 1918 m. bolševikai ją nacionalizavo.

J. Smilgevičius į Smolenską nevažiavo, nes nenorėjo palikti be priežiūros savo ne per seniai įsigytą gražų Užvenčio dvarą, esantį prie to paties vardo miestelio Šiaulių apskr. Jei kas domėtųsi, kaip tas dvaras atrodė, turėtų perskaityti vieną iš pačių gražiausių lietuvių literatūros apysakų - Šatrijos Raganos (Marijos Pečkauskaitės) "Sename dvare". Gimusi 1878 m. Medingėnuose, Telšių apskr., iš aplenkėjusio Gudijos bajoro Pečkausko ir motinos žemaitės bajoraitės, Marija Pečkauskaitė užaugo tame Užvenčio dvare, kurį jos tėvas eilę metų nuomavo iš vieno dvarininko. Užventis ir jo Ventos upės aukštupis su Usnėnų kaimu - tai Povilo Višinskio gimtasis kraštas. Marija P. buvo jo mokinė; parengė ją į trečiąją gimnazijos klasę, ir jo įtakos dėka, ji tapo žymia lietuvių rašytoja ir pedagoge.

Nepriklausomoj Lietuvoj J. Smilgevičius taip pat aktyviai veikė steigdamas įvairias bendroves. Savo Užvenčio dvare jis įsteigė net keletą įmonių: plytinę, malūną, spirito varyklą ir lentpjūvę. O patį dvarą jis pavertė pavyzdingu ūkiu.

/Iš "Lietuvių Balsas" Nr.25 /53/. 1988./

(Signataro Jono Smilgevičiaus sūnus Kazimieras su šeima gyvena Montrealyje, Kanadoje)

AUSTRALIJOJ BUVAU – KENGŪROS NEMAČIAU...

Vincas Kačergius

1. Nežinau kodėl, aš visą gyvenimą troškau keliauti ir pasidairyti po svetimus krastus. Deja, mano piniginė troškimą dažnai "numarindavo". Sulaukęs pensininko amžiaus, galėjau tą troškimą dalinai patenkinti.

Aplankęs keturis kart Europą ir kampelį Afrikos, užsigeidžiau aplankyti Australiją. Į šią kelionę daugiausia gundė mano giminaitis R. Sonda - torontiškis. Būdamas Toronto klubo "Vytis" pirmininku, nuoširdžiai rūpinosi savo sportininkus nusigabenti į Australiją, kur turi įvykti III-čiosios Pasaulio Lietuvių Sportinės Žaidynės (Olimpiada). Pirmoji tokia olimpiada įvyko Kaune ir Klaipėdoj 1938 metais, prieš 50 metų. Australijos žaidynėse pabūvoti pakviesti visi pirmųjų žaidynių dalyviai, kur žadėta juos atžymėti tam tikru žymeniu. Kandangi visose sporto knygose parašyta, kad ir aš esu dalyvavęs pirmojoje olimpiadoje ir laimėjęs 3 aukso ir 3 sidabro medalius, mane labai gundė ne tik 3-jų žaidynių vyriausias vadovas - Jonavičius, bet ypač giminaitis iš Toronto.

Jis viską tvarkė ir rūpinosi, tad jo gundymams ir pasidaviau.

Taigi, gruodžio mėn. 19 d. atvežęs savo šeimą šventėms į Montrealį pas žmonos tėvus, paėmė mane ir nuvežė į Torontą. **Gruodžio 20 d.** ryte pradedame ilgą ir varginga kelionę į Australiją.

Pirmiausia lengvomis mašinomis nuvežami į Buffalo aerodromą (iš Toronto negavo skridimo). Iš Buffalo vykstame į Čikagą. Čikagoje tenka persėsti į kitą lėktuvą, kuris mus nugabena į Los Angeles. Čia tenka persėsti į "Quantanas" didžiulį australų lėktuvą. Pajuntam, kad su mumis skrenda ir iš Amerikos sportininkai. Taigi, lėktuvas pavirsta pusiau lietuvišku. Po 8 valandų skridimo, lėktuvas nusileidžia Honolulu aerodrome ir vėl tenka persėsti į kitą lėktuvą, kuris mus "nunešė" į Sydney miestą. Keliones lėktuvu aš gana sunkiai pergyvenu, nes negaliu užmigti. Todėl apie 19 valandų "pakybojęs" ore, pajutau didelį nuovargį. Sydney aerodrome mūsų laukė vietinis sporto darbuotojas ir žurnalistas A. Laukaitis. Susodintus į autobusus nuvežė mus prie lietuvių Namų. Pirmiausia buvome nuvesti į didoką salę, kurios vienoje sienoje mirguliavo visokių gėrimų buteliai, ir mus viliojo atsigaivinti. Kas norėjo ir galėjo - pasidavė tų butelių vilionėms.

Tame pačiame kambaryje- salėje randasi visokių žaidimų mašinos, kaip Los Vegas ar Atlantic City miestuose Pastebėjau, kad tos mašinos turi pasisekimą, nes mūsų nemažas būrys mėginome savo laimę. Aš vieno patarnautojo užklausiau: "Kokia galimybė išlošti?" - Jis, lyg juokais, atsakė, kad pralošus 200 dolerių, galima išlosti 100 dolerių.

Lietuvių Namai labai gražiai atrodo. Juose randasi keletas salių, kuriose vyksta įvairi lietuviška veikla. Namai - 17-kos metų senumo. Dabar čia vyko sportininkų paskirstymas apsistoti pas vietinius lietuvius. Mes "seniai" turėjome vykti į mums skirtą viešbutį miesto centre. Viešbutis gana prastas, be vėsinimo. Gyventi buvo įmanoma, nes mūsų laimei, oras pasitaikė vėsokas. Tenka pažymėti, kad mes Sydnėjuje nusileidom **gruodžio 22 dieną.**

Gruodžio 23 d. Viešbutyje teko gyventi trims viename kambaryje. Kartu su manim buvo sporto veteranai: A. Supronas ir M. Duliūnas. Pirmasis buvo savo laiku vienas iš geriausių lengvaatletų šuolyje į tolį, o antrasis buvo garsus krepšininkas Vokietijoje. Be to, dar su Duliūnu teko vargti Kanados miškuose 1947-1948 metų žiemą.

Musų "traicė" nusprendėm šiek tiek susipažinti su miesto centru pėsčiomis. Viešbutis buvo miesto centro pakrašty ir ant garsios miesto gatvės - George Street. Pastebėjau, kad Australijoj tik miesto centre susispietę namai-dangoraižiai. Centras apsuptas vienaaukščiais vienai šeimai namais, kurių dauguma - raudonų plytų ir dengti raudonom čerpėm. Sako, kad australai turtingi moliu. Sydney laikomas vienas iš gražiausių pasaulyje uostų. Pats miestas dabar skaičiuojąs 3½ milijonų gyventojų, yra išstatytas vandenyno įlankų rajone. Tos įlankos sudaro idealias uostui sąlygas.

Bežygiuodami George gatve, pamatom gražų pastatą, tai miesto rotušė. Gi toliau randam gražių prekybos namų. Mano bendrakeleiviai fotografuoja tuos namus ir mane jų fone. Pasivaikščioję iki soties, grįžtame į viešbutį, nes reikės vykti į Lietuvių Namus.

Į Lietuvių Namus "kelionės vairą" perima to paties viešbučio gyventojas A. Adomavičius, visų vadinamas "Juja". Tai buvęs kadaise labai geras futbolo žaidėjas. Kada pirmą kartą jo komandai teko aplankyti Klaipėdą, jis, pirmą kartą pamatęs jūrą, susijaudinęs garsiai sušuko: "Vyrai, štai jūja". Mat jis neištaria raidės "r", o ją taria kaip "j".

Iš Lietuvių Namų autobusu buvom nuvežti į uostą, susodinti į laivą, kuris 4 valandas mus vežiojo po įlanką. Mano nuomone, uosto grožį būtų geriau pamatyti dienos šviesoje. Tačiau ši išvyka buvo skirta sportiniam susipažinimui, todėl vakare, besivaišinant, gal geriau užmezgamos pažintys. Mane, jaunimo mėgiama garsi muzika, labai vargino ir aš nekantrai laukiau, kada laivas sustos prie krantinės. "Jujos" vadovaujama mūsų grupelė, nepagavus taksio, susėdom į traukinį, kuris kursuoja išilgai miesto ir išlipom stoty, netoliese mūsų viešbučio. Aš, pajutęs didelį nuovargį ir silpnumą, tik sekiau kitus, pakeliui į viešbutį. Pereinant vieną gatvę skersai, staiga pamatau atlekiant vieną mašiną visai arti manęs ir nuo jos pabėgti nėra galimybės! Tad tik truputį pašokau į viršų, mane mašina pamėtėjo keletą metrų ir nukritau ant žemės. Pašokau ant kojų, jaučiausi visai sveikas esąs. Atbėgo mano bendrakeleiviai visi išsigandę, stvėrė į glėbius, galvodami kad aš labai sužeistas. Aš gi, atrodė man, dabar esąs mažiau pavargęs ir sveikesnis, negu anksčiau. Tik pastebėję, kad iš galvos bėga kraujas, neleido man eiti namo. Atvyko policija - greitoji pagalba. Nors mano žaizdelė galvoj buvo mažytė, vistiek mane nuvežė į ligoninę ir palaikę apie 5 valandas, paleido.

Gruodžio 24 d.

Dienos metu, mūsų jau "kvartetas", nusprendėm dar geriau pažinti miesto centrą, kuris atrodė gana gražus. Pirmiausia nužygiavom į vienbėgio (monorail) traukinio stotį. Tai gana aukštai iškelti bėgiai ir traukinėlis apsuka ratą miesto centre. Vėliau pasikėlėm į bokštą, panašų į Toronte esantį, tik žemesnį (305 metrų aukščio). Iš jo matėsi miestas, kaip ant delno ir suteikė pasigrožėjimo. Sugrįžę į viešbutį rengėmės vykti į Lietuvių Namus, kur buvom pakviesti bendrų Kūčių. Vienoje didelėje salėje su scena, buvo susodinta netoli 400 žmonių prie stalų, padengtų Kūčių patiekalais. 20 valandą, po kalbų pasakytų Klubo pirmininko, Sydnėjaus sportininkų atstovo, Šiaurės Amerikos sporto atstovo, tarė žodį PLB pirmininkas V. Bieliauskas, kuris mus visur lydėjo. Jis perdavė sveikinimus iš Lietuvos, nes ir ten tuo pat laiku šiemet valgoma Kūčių vakarienė. Be to, jis uždegė žvakę, kurią prašę uždegti atstovai iš Lietuvos. Valgius laimino, maldą kalbėjo ir vieną giesmę užvedė Sydney lietuvių katalikų klebonas kun. Butkus.

Prieš valgį dalinomės plotkelėmis, linkėdami visiems linksmų Kalėdų! Valgių buvo, berods, 13, taigi ir Judo porciją suvalgėm. Po Kūčių vakarienės kitas kunigas, apžėlęs vos ne "rabiniška" barzda (tik daug skystesne) atlaikė Bernelių mišias kitoje salėje. (Bus daugiau)

● **SYDNEY** - didžiausias Australijos miestas, jos provincijos N.S.Wales sostinė ir svarbiausias žemyno uostas. Uoleti, kalvoti ir statūs įlankų krantai miestui suteikia labai įdomų ir originalų veidą.

Vienoje iš įlankų yra nutiestas vienas didžiausių pasaulyje arkų tipo plieninis tiltas. Sydney miestas yra seniausias Australijoje, išaugęs iš čia 1788 m. pirmųjų į žemyną atvykusių ateivių anglų įkurtosios gyvenvietės. Miestu pradėjo augti nuo 1901 m. Lietuviai čia atsirado XX a. pradžioje. Jų skaičius po truputį augo ir 1929.X.27 d. J.Vedrinaičio, A.Skėrio ir kt. iniciatyva buvo įkurta Australijos Lietuvių Draugija. Tuo metu visame kontinente buvo apie 100 lietuvių, tačiau Draugija išvystė gyvą tautinę kultūrinę veiklą.

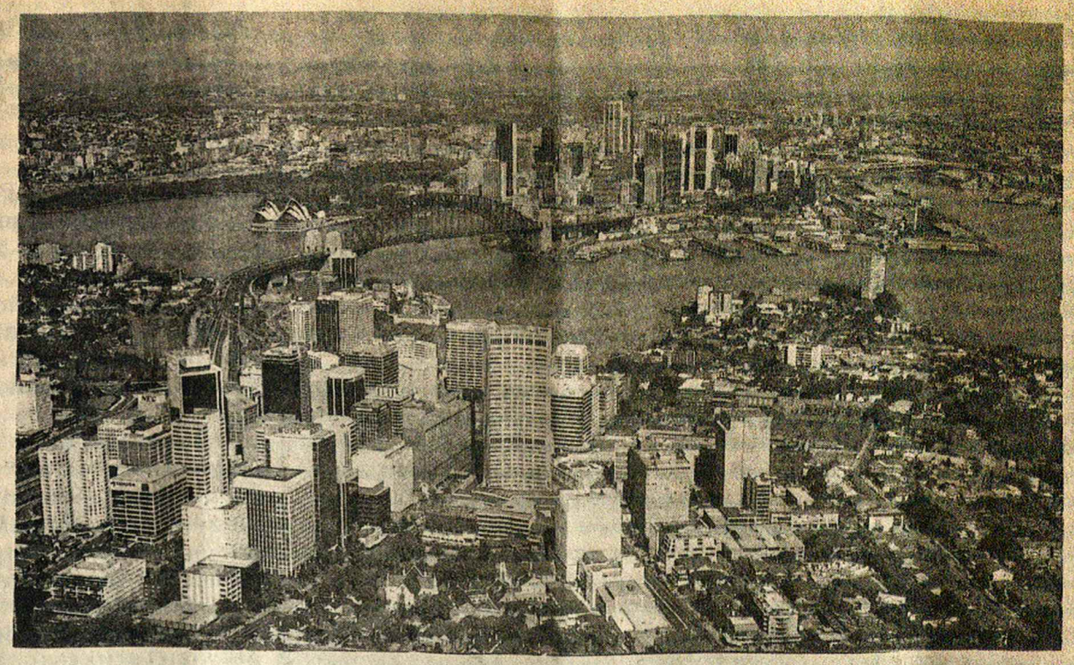

Sydney miesto dalinis vaizdas

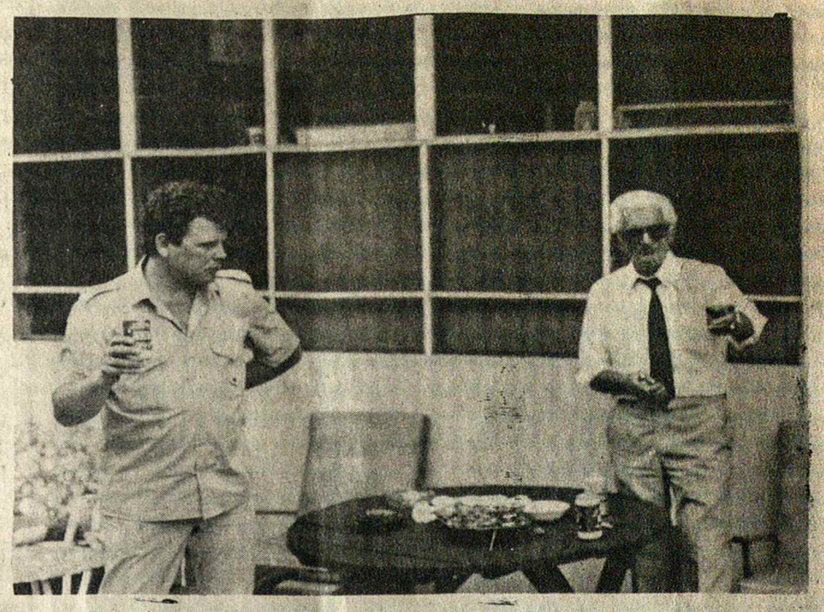

Žurn. Antano Laukaičio rezidencijoje susitinka Lietuvos sporto delegacijos vadovas Artūras Poviliūnas ir žaidynių Pirmininkas Jurgis Jonavičius, Sydney, 1988. Nuotrauka R. Sondos.

Dobilas

IŠMESTINUKAS

APYSAKA

III-ioji dalis.

KARAS BAIGĖSI, BET KAS TOLIAU?

/ tęsinys /

5. - Gerai užkandęs, važiuok į tą stovyklą. Ten, vokiškai pasiteiravęs, surasi viską, ko tau reikės. Pasivadinę save be pilietybės - tarpusavyje kalba rusiškai. Taip, kas neaišku, išsiaiškinsi. Jeigu sakykim ir jie, kaip pelės po šluota rangosi, gal nedvejodamas užsukti į lietuvių patalpas. Seniūno pavardę pridedu prie planelio. Jis atrodo labai malonus žmogus ir mane be jokių kalbų tuoj priėmė. Dėl tavęs tai teks melais pasidabinti, jei pas savuosius nerasi tikrumo. Užeik būtinai pas lietuvius ir vienas, prie keturių akių, pasikalbėk su lietuvių seniūnu. Primink mane, sakyk, kad ir tu su Valerija esat kilę iš lietuvių šeimos, bet tėvai buvo išvežti į Sibirą, o pavardę tavo surusino iš Sakalo, o dabar tu Sokolov. Man asmeniškai tų, pasivadinusių be pilietybės, nešama sargyba ir bailūs žvilgsniai atrodo labai neaiškūs. Tai tiek...Daryk, kaip išmanai.

- Nieko geriau ir nebuvo galima sugalvoti. Reikės pasitarti su savo vyrais.

- Jokių pasitarimų. Jiems pasakyk, kad važiuoji apsižvalgyti. Jei mes visi trys sakysime esą lietuviais, yra daug galimybių, kad pasiseks, bet jeigu penki tuojau pulsime - tai dar ko gero įkliūsime. Kai mes susitvarkysime, ir jiems rasime išeitį.

Papusryčiavus, visi išsiskirstė. Vosylius išvažiavo, Miška su Mykolu nuėjo žvejoti iš netolimo laivo dar nepermerkto cukraus, o Laima su Valerija atokaitoje šildėsi saulėje ir kūrė ateities planus. Jie buvo tokie netikri, kaip senelės pasakos. Tą dieną joks debesėlis nemargino dangaus ir karštis, primirkęs drėgmės, gulė banguodamas miško viršūnėmis.

Vosylius grįžo saulei leidžiantis. Valerija buvo rimtai susirūpinusi ir popietyje neatitraukė akių nuo keliuko, ateinančio į apleistą kepyklą. Galų gale jis pasirodė. Abi jį pasitiko, dar nenusėdus nuo dviračio.

- Tai kaip? - paklausė Valerija. Patylėjęs ir giliai atsiduses, Vosylius atsakė:

- Gandų ir šnekų parsivedžiau šimtus, o tikrų dalykų vos vieną. Gal ne vėliau kaip už ketverto dienelių, mudu su Valerija iš čia išdulkėsime. Klausykis gerai: išvažiuosi ne į stovyklą, bet kaip normalūs žmonės - į mums skubiai paruoštą butą Butą, kaip ir visų žmonių.

- Neaiškiai kalbi, nieko nesuprantu. - šūktelėjo Valerija. Mes nekantriai laukiame, o jis juokauja...

- Taigi- gerai paklausyk: ryt rytą aš, pasiėmęs savo kuprinėlę, iššygiuoju iš čia. Vienas pats, o tave palieku čia dar kelioms dienoms. Atvažiavęs pasiimsiu. Su manim važiuosi ne kaip Valerija Novikovaitė, bet kaip Sokolovienė, tikra mano ir tik mano žmonelė. Ką į tai pasakysi?

- Dieve mano, negi nuo kaitros išprotėjai?

- Smulkiau papasakosiu, kai įeisime į vidų. Dėl išprotėjimo, tai kol kas visi šriubeliai galvoje laikosi. Geriau ko nors šaltesnio ištroškusiam paruošk. Pamaišyk spanguolių iš dėžutės. Esu ištroškęs, kaip asilas dykumoje.

- Bet tu sakai...sakai,- mikčiojo Valerija. - Nebežinau, kas su manim pasidarė. Matai, va, rankos dreba. Gal tu, Laimute, pataisysi atsigerti. Spanguolės dėžėje po suolu.

Ji apkabino savo Vosylių ir vedėsi į vidų:

- Iš tikrųjų, ką sakei, nesuprantu. Pirmą kartą taip tave kalbant girdžiu. Gal aš sapnuoju?

- Raminkis, mieloji. Ne taip lengva nepaprastus įvykius apsakyti,- kalbėjo švelniai paglostęs jos pečius. -Kur Mykolas su Miška, kad jų čia nematyti?

- Jie cukrų visą dieną su italais iš laivo tempė. Dabar kažkur krantinėje, gavę kelias tuščias statines, kombinuoja užraugti su duonos raugu krūminę.

- Matyt vyrukams iš tingėjimo proteliai susimaišė. Nori šaltosios su grotomis pamatyti. Pasikalbėsiu su jais dėl to.

Saulė jau dingo, bedažydama medžių viršūnes, kai Vosylius, atsigaivinęs ir varstomas žingeidžių Valerijos ir Laimos akių, prašneko:

- Kelią į stovyklą radau be jokio klaidžiojimo. Stovykloje jaučiausi kaip namuose ir prisiklausiau visokių kalbų. Kai kuriom buvo sunku patikėti. Iš tos grupelės, kurie save buvo pavadinę "bėgliai be pilietybes", mažai beliko. Man apsilankius, buvo tiktai trys. Jų patalpas jau buvo užėmę kiti. Lietuvių būrelio visai neteko matyti, nes čia pat rajone susitikau buvusios kuopos viršilą, kuris, mane pamatęs, subliovė kaip jautis ir puolė man ant kaklo. Netoli nuo to miestelio jis irgi dirbo pas ūkininkus. Kadangi tas ūkininkas turėjo mažą ūkelį, tai visoms dienoms jam ten darbo nebuvo ir jis dvi ar tris dienas savaitėje dirbdavo pas ūkininko brolį. Tas miestelyje turėjo batų dirbtuvę. To amato jis buvo geai išmokęs dar prieš kariuomenę ir čia pasipraktikavęs, tuojau po karo atidarė savo dirbtuvėlę. Sakosi, jam labai gerai sekasi. Dokumentus yra gavęs iš vokiečių ir man garantavo ne tiktai darbą pas jį, bet butą ir visų popierių sutvarkymą. Minėjau jam apie tave, Vakerija, ir jis sakėsi taip sutvarkysiąs, kad jau seniai tu esanti mano žmona. Žinoma, turėdami darbą ir butą, gausime maisto korteles ir gyvensime, kaip vietiniai žmonės. Kai užsidirbsime, tai galėsime ir vestuves iškelti, bet tai tik antraeilis reikalas.

- Mišai ir Mykolui nespėjau nieko sutvarkyti, bet tikiu, kad ir jiems nebus kliūčių apsigyventi. Taip esu laimingas, kad rodos pačiame danguje atsidūriau. Slapstytis ir taip gyventi, kaip čia, tikrai įgriso iki gyvo kaulo.

Rytoj jau turiu iš čia pasitraukti, o tu, brangioji, su Laimute dar praleisi tas kelias dieneles. Gal judvi kartu galėsite atvykti. Kiek vakar patyriau, Laima irgi į tą patį miestą išvažiuoja. Stovykla, arba kaip ten visi vadina, kareivinės - yra tiktai per tilptą perėjus.

Netrukus atsirado ir kiti vyrukai. Vėl pamažu visus aplankė stikliukas. Dabar niekas neskubėjo, tik gurkšnojo ir Laima šį kartą iki dugno nelenkė, tik pasišildymui, kaip sakoma. Vosylius vis pasakojo apie girdėtus gandus. Ypač visus prislėgė amerikiečių okupacinėje zonoje įvykiai, kur amerikiečių kariuomenė padėjusi sukimšti išvežamuosius buvusius rusų belaisvius. Kai kurie jų buvo pasirinkę geriau čia vietoje mirti, negu grįžti į savo tėvynę. Amerikiečiai jų maldavimo ir prašymo neklausė ir aklai vykdė grąžinimą- trėmimą į mirtį. Tuo metu keturi vyrukai viduryje aikštelės persipjovė rankų gyslas ir su kraujo švirkšlėmis išrašė: "Mirštame čia, bet negrįšime". Amerikiečiai ramiai visus suvarė į sunkvežimius, sąžiningai įkėlė ir mirusius. Taip bent sakė vienas pasakorius, tvirtindamas, kad pats matęs įvykį ir tik vežant, jam pasisekę per sunkvežimio rėmus miškelyje išvirsti. Kiek ten tikros tiesos, kas gali žinoti -baigė Vosylius.

Laima ir Valerija grįžo į savo kambarėlį pas vokiečius jau tirštai tamsai apgaubus mišką. Dar tą patį vakarą pranešė ėimininkei, kad jos už kelių dienų išvyksta į susidariusią stovyklą. Laima pilnai atsilygino ne tik už einamą mėnesį, bet ir priedo už kitą. Atvežtos Vosyliaus žinios ir gandai labai pralinksmino Valeriją, bet Laimą įstūmė į gilų nusiminimą. Ji pasiryžo atkakliai ieškoti ir toliau savųjų: brolio Vlado ir brolienės, Petriuko ir svarbiausia- susirasti arba ką tikro sužinoti apie Žemaičių šeimą ir sūnų Vytuką. Po keturių dienų Laima prisipakavo savo didžiąją kuprinę ir ryšuliuką, Valerija tris maišus prisižvejotų gėrybių ir viską persvėrusios ant dviračio, pėsčiomis patraukė palei kanalą Ravensburgo link. Lietus švelniai krapnojęs rytmetį, apstojo. Dangus apsitraukė pilkšva danga, laimino kelionę be karščio.

/ bus daugiau /

KULTŪRINIS PUSLAPIS

Atsiųsta Paminėti:
ATSIMINIMAI. Juozas Urbšys. Išleido Tautos Fondas. Redagavo Pilypas Narutis. 164 psl., 1500 egz. Chicago, IL., USA.

Turime išleidę išeivijoje nemaža įvairių knygų, jų tarpe - atsiminimų Ši knyga yra nepaprasta jau vien del to, kad ją paraše **paskutinysis Nepriklausomos Lietuvos Užsienio Reikalų Ministeris Juozas U r b š y s.**

Apdovanotas nepaprasta sveikata ir atmintimi, šioje knygoje patiektais atsiminimais atiduoda istorijai savo duoklę. Atsiminimai parašyti paprastai, nuoširdžiai, vaizdingai ir dokumentuotai. Nedelsiant ją reikia išversti anglų kalbon (pirmiausiai) ir paskleisti tiek musų jaunosios kartos tarpe, tiek kitataučių žurnalistų ir politikų bibliotekoms. Savo kondensuotumu ji lengvai skaitoma, prisimenama ir pergyvenama. Vertimas rusų kalbon gal jau atliktas? Sovietų Rusijos inteligentijai tai būtų labai naudinga knygą, beieškant teisybės ir atvirumo, ar bent paprasčiausio žmoniškumo. **b.**

SKAITYTOJUI

Juozo Urbšio atsiminimai, kuriuos jis rašė pavergtoje Lietuvoje, gauti iš pogrindžio šaltinių 1988 m. balandžio mėnesį. To meto atsiminimus yra palikęs gen. Stasys Raštikis. Dabar Juozas Urbšys palieka mums savo dokumentinį liudijimą, informuodamas mus apie savo du memorandumus, kuriuos jis parašė iš Vladimiro kalėjimo, kaip Lietuvos Užsienio Reikalų ministras ir "Savitarpinės pagalbos" sutarties signataras, Juozui Stalinui, kad atstatytų laisvą ir nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Naudotasi dr. Kazio Pemkaus, dr. Stasio Bačkio, Broniaus Kviklio ir Pasaulio Lietuvių archyvų medžiaga ir patarimais, Baniutės Kronienės ir B. Prapuolenienės albumais. Kalbą peržiūrėjo Ignas Serapinas, korektūras taisė Juozas Masilionis. Nuoširdžiai dėkoju visiems jiems už paramą ir patikslinimus.

Dviem įvadais išryškinu du laikotarpius.

Pirmasis įvadas pristato Juozą Urbšį, jo artimuosius, Lietuvos kaimynus, Lenkijos ultimatumą ir Hitlerinės Vokietijos ultimatumą, įvykius šiapus geležinės uždangos.

Antrasis įvadas išryškina Sovietų Sąjungos būdą veržtis į vakarus, įvykius anapus geležinės uždangos.

Redaktorius

JUOZO URBŠIO GYVENIMAS

Lenkijos ultimatumas (1938.III.18), Klaipėdos krašto atplėšimas (1939.III.22) ir Sovietų ultimatumas (1940.VI.15) - tai pats sunkiausias lietuviams laikotarpis, kuriame Lietuvos nepriklausomybę ir integralumą ginti perėmė užsienio reikalų ministro pareigose Juozas Urbšys.

Juozas Urbšys gimė 1896 m. vasario 29 d. Šateikiuose Kėdainių apskr. 1914 m. jis baigė Panevėžio realinę mokyklą. 1915-16 dirbo Maskvoje Nukentėjusiems nuo karo šelpti lietuvių draugijoje. Mobilizuotas į Rusijos kariuomenę, 1917 m. baigė Čiugajevo (Charkovo sr.) karo mokyklą. Po Spalio revoliucijos dirbo Darbo liaudies komisariato raštinėje, Maskvoje. 1918 metų rudenį sugrįžo į Lietuvą ir įstojo į Lietuvos kariuomenę, kur tarnavo Panevėžio batalijone, paskui 4 pėst. pulke ir pagaliau Generaliniame štabe operacijų skyriaus viršininko pirmuoju padėjėju.

Išėjęs į atsargą kapitono laipsnyje, 1922 m. J. Urbšys perėjo dirbti į Užsienio reikalų ministeriją. Buvo paskirtas Lietuvos pasiuntinybės Berlyne konsuliarinio sektoriaus vedėju. 1927 m. jis buvo paskirtas Lietuvos pasiuntinybės Berlyne pirmuoju sekretoriumi; tais pat metais jis buvo perkeltas pirmuoju sekretoriumi į Paryžių. 1933 m. balandžio 1 d. buvo paskirtas Lietuvos nepaprastu pasiuntiniu ir įgaliotu ministru Latvijai.

1934 m. J. Urbšys perkeltas į centrą ir nuo rugpjūčio 1 d. paskirtas politikos departamento direktoriumi. 1936 m. gruodžio 5 d. paskirtas Užsienio reikalų ministerijos generaliniu sekretoriumi. Nuo 1938 m. gruodžio 5 d. ligi 1940 m. birželio 17 d. ėjo užsienio reikalų ministro pareigas dekano VI. Mirono, gen. J. Černiaus ir A. Merkio kabinetuose. Jam teko susiremti su Ribbentropu, Molotovu, kai tie kaimynai savo pretenzijas į Lietuvą rėmė ne teise ir morale, bet brutalia jėga bei klasta, nepaisydami Lietuvos suverenumo tarp šių valstybių sutarčių. Sovietų Sąjungai okupavus Lietuvą, J. Urbšys su žmona buvo ištremti į tolimą Sovietų Rusijos Tombovo sritį. Nuo 1941 m. birželio 22 d. išbuvo įkalintas (žmona įkalinta atskirai) trylika metų Tombovo, Saratovo, Maskvos, Kirovo, Gorkio, Ivanovo, Vladimiro kalėjimuose. Paleido iš kalėjimo 1954 metų pavasarį. Postalininiu metu, kai Chruščiovas pasmerkė Staliną, 1956 m. gavo leidimą grįžti į Lietuvą.

Juozas Urbšys yra apdovanotas ordinais bei medaliais: DLK Gedimino II ir IV laipsnio, ordinais: Vytauto Didžiojo IV laispnio, Nepriklausomybės medaliu, Estijos Baltosios žvaigždės II laipsnio, Čili Orden del Merito II laipsnio, Prancūzų garbės legiono IV laipsnio, Latvijos Trijų Žvaigždžių I laipsnio ir Švedijos Šiaurės Žvaigždės II laipsnio ordinais.

Yra bendradarbiavęs: Mūsų Židinyje, Karo Archyve, Klaipėdos Žiniose, Lietuvos Ūkyje, Kultūroje, Lietuvos Žiniose, Pasaulio Lietuvyje, Revue Baltique, Židinyje. Parengė leidinį, pavadintą "Medžiaga Vilniaus ginčo diplomatinei istorijai (1932 m.) ir ta pačia tema straipsnį, atspausdintą "Mūsų žinyne" 67, 1930. Išvertė G. Duhamel Salavino dienorašti, 1930. Periodikoje paskelbė vaizdelių, straipsnių, recenzijų. Išvertė iš prancūzų kalbos Romain Rolando romaną "Kolos Brenjono", kuris 1971 m. Vilniuje buvo išleistas antra laida, o 1987 m. trečia laida. 1987 m. "Gimtasis Kraštas" Nr. 5 ir 6 išspausdino J. Urbšio atsiminimus apie Klaipėdos krašto atplėšimą nuo Lietuvos, pridėdamas pastabą: "Spausdiname Juozo Urbšio - buvusio Lietuvos buržuazinės valstybės užsienio raikalų ministro (1938.XII-1940.VI.) atsiminimus. Autoriaus pageidavimu, atsiminimai skelbiami neredaguoti". Pastaba tikrai įdomi. "Neredagavimas" juk, pagal tenykštę liniją, ok. Lietuvos laikraščiuose yra savotiška sensacija.

Irena MIKŠYTĖ

MAESTRO

/ Šią kino apibraižą, skirtą Kipro Petrausko 100-osioms gimimo metinems, autore paraše Lietuvos Televizijos užsakymu, tačiau filma liko nesusukta/

/ tęsinys /

5. Alė smalsiai stebi premjerinį šurmulį. Ji pati visa siela atsidavusi menui: rašo eilėraščius, mokosi Sutkaus dramos studijoje, lanko Dubeneckienės baleto pamokas, mokosi dainavimo muzikos mokykloje, ir dar vaidina "Vilkolakio" teatre.

- Kur nukišote kortas?- bėgioja susirūpinęs butaforas. Pastebėjęs, kaip gaisrininkas ir scenos mašinistas ant kažkokios dėžės azartiškai pliekia "akį", susišluoja kaladę...

- Velnias, ūsai nesilaiko, - susirūpinęs Sodeika-Žermonas.

- Patepk kaip reikiant klijais, - moko Petras Oleka-Grenvilis.

- Gera pasakyti- patepk. Klijai tai juk stalių, kaip paskui nuplėši?...- atsikerta Sodeika.

- Paskui - nesvarbu. Svarbu - dabar!...-kupinas entuziazmo Juozas Bieliūnas-Baronas.

Tarpduryje pasirodo Kipras-Alfredas.

Duokit kokį žiedą - įsisegsiu į frako atlapą. Šiaip ar taip, Alfredas - Paryžiaus frantas.

Alė apsidairo aplinkui ir, pačiupusi iš kažkokios vazos gėlę, įteikia Kiprui-Alfredui. Kipras paima žiedą, sega į atlapą ir vylingai žiūri į jaunąją moterį:

- Tas šelmis likimas vis per mieląją ponią Alę man siunčia išsigelbėjimą. Kažin ką tai galėtų reikšti?...

- Bus proga - išbursiu,- nesutinka toji, - juk aš moku "varažyti"...

Alė įsmaišo į Fojė defiliuojančią publiką. Girdi praeinančių, beibūriuojančių, stoviniuojančių ponų ir ponių kalbų nuotrupas.

- Na, pažiūrėsim, paklausysim. Labai smalsu...

- Ką čia pamatysi - klojimo teatrą su muzika ir tiek...

- Žinot, kai aš pernai buvau Paryžiuj, girdėjau Violetą-Lili Pons...

- Kurie stebėjo repeticijas, sako, kad mūsų dainininkai puikūs. Tik su orkestru prasčiau.

- Petrauską, girdėjau, pats Šaliapinas labai mėgęs ir Marijos teatre "Sevilijos kirpėją", "Faustą" tik su juo dainavęs.

- Ar valstybė remia operos steigėjus? Ar paskyrė kokių subsidijų?

- Kur tau! Pasakyta: jeigu išsilaikys, jeigu nesubyrės, jeigu žmonės lankys - tai gal po kurio laiko paskirs...

Pasigirsta skambutis, kviečiantis į salę. Fojė lieka tik Alė. Ji prieina prie susikaupusio ir užsiėmusio jaunuolio, kuris, ant palangės pasidėjęs bloknotą, karštligiškai rašo.

- Tai kam rašai - "Lietuvos žinioms", "Vairui", "Rytui", "Laisvei" ar "Lietuvai"- klausia Alė.

- O kas spausdins, tam ir rašau! Toks įvykis - redakcijos draskysis dėl informacijos.

- Eime į salę, jau prasidėjo, - ragina Alė.

- Ale, - imdamas pašnekovę už rankos, sako žurnalistas. - Tavo mielų draugių užuominos... Žodžiu, " lapei vynuogės rūgščios". Be to, tu juk ištekėjusi...

- Nieko nesuprantu...

- Sako, tu į Petrauską įsispoksojai, - išpyškina žurnalistas. - Protelio turėk! Argi jis tau? Pabus mėnesį kitą- ir fiut į pasaulį. O aš - tavo vaikystės draugas, ištikimas riteris iki grabo lentos. Atmink!- šūkteli nueinančiai Alei.

Alė tyliai preveria duris į salę- iš ten plūsteli šventiškas "Aukštai mes pakelkime taurę linksmybės!"... Visus pagavęs nepaprastas pakilimas- pirmą kartą klasikinė opera skamba lietuviškai! Skamba ne bet kaip - profesionaliai! O tokio tenoro gali pavydėti bet kuris Europos teatras.

Kitą rytą pluoštu laikraščių nešinas žurnalistas pasitinka Alę prie teatro:

- Skaityk! Mano - "Lietuvoj".

Alė renkasi laikraštį. Žurnalistas kiša jai savo straipsnį:

- Sakiau - mano "Lietuvoj"!

- O aš noriu visų pirma paskaityti Vaižganto!

Žurnalistas, norėdamas bent kiek atsirevanšuoti už tokį menką dėmesį jo kūrybai, piktdžiugiškai išpyškina:

- O ką aš vakar sakiau? Po kelių "Traviatos" spektaklių Petrauskas ir Sodeika išvažiuoja Italijon! Atseit, pasitobulinti. Bet opera be jų nepražus! Statys ir Miko Petrausko "Birutę" ir Rubinšteino "Demoną". Aišku, kurgi pasiliks Kiprijanas Ivanovičius Piotrovskis suplėkusiame Kaune. Jam Europą duok!

Alė nebeklauso, ką postringauja žurnalistas. Ji ir pati dar nesupranta, kodėl jai staiga pasidarė nyku ir liūdna.

Kipras savo kambaryje. Ant stalelio patefonas ir šūsnis plokštelių. Tai jo daugiau kaip prieš trisdešimt metų užsienio firmose "Odeon" "Perlophone", "Vox" daryti įrašai, 1947 metais Rygoje išleistos plokštelės... Išsirinkęs vieną pirmųjų plokštelių, Kipras klausosi, kaip skambėjo jo balsas jaunystėje. "Aukso žvaigždės mirgėjo..." - - Kavaradoso arija iš "Toskos" trečiojo veiksmo... Gal įvyks stebuklas? Gal sugrįš tembro skambumas ir frazės lankstumas? Kipras dar puikiai pamena, kaip įrašinėjo šitą ariją Berlyne, pakeliui į Italiją.

Romos geležinkelio stotis. Marga, triukšminga pietiečių minia. Kiprą pasitinka Antanas Sodeika. Iš tolo moja ranka:

- Bon džiorno, senjore, - sveikinasi, čiupdamas į glėbį Kiprą - kur taip ilgai užtrukai?

- Berlyne buvo visokių nesklandumų su viza. Bet laiko veltui neleidau - įrašiau plokštelę.

- Tai drąsuolis. O aš bijau tos "triūbos".

- Manai, kad aš ne?

- Gal alkanas iš kelionės? Užeinam į tratoriją, pavaišinsiu itališkais spagečiais.

Sodeika vedasi Kiprą į kuklią itališką užeigėlę. Toliau kalbasi valgydami spagečius. Kiprui nesiseka taip vikriai vynioti juos ant šakutės, kaip tai daro jo bičiulis.

- Tai ką įrašei? - klausia Sodeika.

— Bleichmano "Pavasario dainą", "Dul-dul-dūdelę", Fausto kavatiną ir Kavaradosio ariją iš "Toskos" trečiojo veiksmo. Itališkai.

- Oho...

- Žinai, būsiu padaręs vieną negražų dalyką...

- ?!

- Pasisakiau esąs ne Kipras Petrauskas, o Kiprijonas Piotrovskis iš Peterburgo Marijos teatro. Kas gi žino Kauno operą?

- Nežino. Bet mums ir reikia parūpinti, kad sužinotų.

- Tai gal parašyti, kad ištaisytų?...

- Žinoma. Bet dabar nesuk sau galvos. Važiuojam pas mane, o rytoj nuvesiu tave pas Maestro...

Antanas Sodeika ir Kipras Petrauskas prie durų, ant kurių - varinė lentelė su užrašu: E. Rosati. Profesore del canto. Paspaudžia skambutį. Dainininkus įleidžia koketiška kambarinė.

- O, sinjorai, jūs per anksti atėjote, Maestro dar dirba su Benjaminu Džilju...

- Tai gal mes ateisim vakare. Tegu Maestro sau dirba su Benjaminu Džilju, - lenkiasi Sodeika, galantiškai keldamas skrybėlę.

- Einam. Repetuosim patys, - nutaria Kipras.

Kukliame Sodeikos kambaryje vienmarškinis Kipras traukia Rudolfo ariją iš "Bohemos". Jam akompanuoja Sodeika. Po aukštosios "do" natos, kurią traukia kiek įmanydamas ilgiau, Kipras, pusiau juokais, pusiau rimtai sako draugui:

- Pažiūrėk, Antanai, pro langą. Ar susirinko žmonių skverelyje? Gal koks impresarijus mane išgirdo?

Sodeika eina prie lango, praskleidžia užuolaidą, purto galvą:

- Nė gyvos dvasios...

- Tai neišmanėliai. O galėtų mane "atrasti"!

— Labai jau daug Italijoje balsingų. Nenustebinsi...

- Na, tiek to, tuo blogiau jiems. Tai kaip? Repetuojam "Rigoletą"?

- Repetuojam!

Sodeika vėl sėdasi prie fortepijono, o Kipras, atsistojęs greta jo ir pats sau diriguodamas dainuoja Hercogo dainelę. Dainuoja žaismingai, su polėkiu, tarsi be jokių pastangų.

Nuskambėjus paskutinei natai, kai draugai visai to nelaukia, iš gatvės pasigirsta plojimai ir šūksniai: "Bravo il tenore!"

Abu pripuola prie lango. Burelis žmonių draugiškai jiems mojuoja ir ploja.

Kipras čiumpa Sodeiką į glėbį.

- Dabar bereikia laukti impresarijaus!

- Patikėk, pro langą jis neįlips... Jeigu patiksi maestro Rozačiui, jis tau sudarys galimybę padainuoti keliuose spektakliuose. Pažįsta jis čia vienos privačios trupės direktorę... Aišku, ne pirmaeilė scena, bet vis dėlto...

Vakare prie apšviesto teatro fasado Sodeika laukia Kipro. (Vis dėlto Petrauskas gavo angažementą keliems spektakliams). Pasibaigus spektakliui, iliuminuotomis Romos gatvėmis draugai traukia namo.

- Na, kaip šiandien dainavau?- klausia Kipras Sodeiką.

- Ne ką tu blogesnis už Džiljį. Gal kantilena ne taip idealiai išlyginta.

- Sunku man dainuoti svetima kalba, o ir namų pasiilgau.

Kipras vis dirsčioja į praeinančias koketiškas gražuoles. Tos nesivaržydamos šaudo akimis į šviesiaplaukį aukštą dainininką. Šyptelėjęs sau į ūsą, Sodeika lyg tarp kitko užsimena:

- Namuose ne viską rasi, kaip palikęs...

- Būtent?

- Mieloji ponia Alė, kurią čia retkarčiais prisimindavai, išsiskyrė su vyru. Gavau iš Kauno laišką...

- Žiurek tu man... - numykia Kipras, nesumodamas, kaip reaguoti į žinią. Bet naujiena jam aiškiai maloni. Staigiai paspartinęs žingsnį, ryžtingai išdrožia: - Per ilgai užsibuvau. Laikas namo. Bet čia aš dar sugrįšiu. Pamatysi. Ir ne į bet kokį teatrėlį, o į La Skalą!

(Bus daugiau)

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE

GARDINAS Lietuvos miestų herbai — *dail. Telesforas Valius* — iš Algirdo *Gustaičio Lietuvos žemėlapio*, išleisto Lietuvos Šaulių Sąjungos Tremtyje ir Lietuvių Istorijos Draugijos, Čikagoje, 1982 m.

BLAIVYBĖS DIENOS- VASARIO 15-16 D.D.

Vysk. Motiejaus Valančiaus Blaivybės Sąjūdis, skelbia vasario 15 ir 16 d.d. **blaivybės akciją visoje Lietuvoje** ir kviečia visus tarti penkis kartus **"NE": negerti, nevaišinti, nepirkti, nepardavinėti ir negaminti.**

Šis Blaivybės Sąjūdis save laiko Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio dalimi.

• Lietuvos žurnalistų Sąjunga išstojo iš visasąjunginės Sovietų Žurnalistų Sąjungos.

PASIKLAUSYKIME ATVIRO MOTINŲ BALSO .

• Mano sūnus išėjo į Tarybinę armiją prieš metus. Pastaruoju metu jis tarnavo Kalugos srities mieste. Lapkričio mėnesį gavome laišką, kuriame jis rašė, kad nebegali kentėti patyčių ir mušimo už tai, jog esąs lietuvis, kitaip sakant, "fašistas", Artūro Sakalausko tautietis. Lapkričio 16 dieną gavome telefonogramą iš dalinio, kad sūnus savavališkai jį paliko. Kitą dieną su dviem draugais, irgi pasitraukusiais iš tarnybos, prisistatė į Anykščių VRS. Iš ten jį pervežė į Vilnių. Mums leido pasikalbėti 20 minučių. Sūnus papasakojo apie baisybes armijoje. Mano, motinos, širdis negali to išlaikyti. Žinau, kad buvo iškviesti kariškiai iš Kalugos parvežti jo atgal į dalinį. Kas laukia mano sūnaus? Ar jo nenuteis, ar vėl nemuš? Nėra jokios žinios. Man baisu. Prašau - padėkite išgelbėti sūnų! **Ona Skripkūnienė, Alytaus raj.**

• **Mano Sūnaus Istorija.** VLADAS ŠAKALYS, g.1942 m.,- vilnietis, šiuo metu gyvena JAV. Nelegaliai perėjęs valstybinę sieną, buvo paskelbtas tėvynės išdaviku. Galbūt šis pasakojimas - jau tik istorija iš tų nesenų laikų, kai "priešai" ir "išdavikai" buvo rengiami žinybų valdininkų.

.....Viskas prasidėjo po Stalino mirties 1953 m. mano sūnus Vladas Šakalys, būdamas 11 metų, be mano žinios išklijavo atsišaukimus. Pirmą kartą patekome į KGB. Prabuvome ten visą naktį. Namuose buvo padaryta krata, bet nieko nerasta. Išleisdami namo pasakė, kad jeigu Stalinas būtų gyvas, mums abiems tektų po 10 metų.

1960 m. sūnų suėmė. Pasirodo Vilniaus m.16-ojoje vidurinėje mokykloje, kurioje jis mokėsi, apie 20 - ties moksleivių būrelis turėjo tautinę vėliavą ir platino lapelius, kurių turinys neprilygo šiandieninei spaudai. Iš būrelio suėmė 5 jaunuolius, kurie neturėjo "stipraus užnugario" kaip kiti, pavz.Kuzminskas - tėvas CK narys, Juozėnas - dėdė rašytojas Baltušis, Kazanskis - tėvas buvęs Lietuvos karininkas (nei ištremtas, nei pabėgęs, dirba Profsąjungų Centro Taryboj), sesuo - prokurorė, žmona diplomato, dirbančio Osle, TSRS atstovybėj, Žilinskas - tėvas mokslinis bendradarbis. KGB tardytojas išaiškino, girdi, visą naktį galvojęs, ką suimti...Aišku, nutarė darbininkų vaikus. Kaipgi kitaip - juk darbininkų valdžia.

Po teismo nuosprendžio /teisėjavo dabartinis Aukščiausiojo teismo p-kas Jonas Misiūnas/ sužinojau, kad greitu laiku išveš į Mordaviją. Leido su sūnum trumpai pasimatyti KGB rūmuose. Skubėdama į pasimatymą, nupirkau kilogramą šokoladinių saldainių. Per pasimatymą prižiūrėtojos paklausiau: "Ar galima duoti saldainius? Atsakė: "Pažaluista". Saldainius padėjau ant stalo. Vėliau sužinojau, kad jie nukeliavo į maišelį...

Bausmę sūnus atliko dviejose vietose - trejus metus Mordavijos lageriuose ir trejus metus garsiajame Vladimiro kalėjime. Vincas Kapsukas pasakojo savo atsiminimuose, kad laiškus rašydavęs pienu... Kokia palaima.

Sūnus, gelbėdamas gyvybę, suvaidino "Antarktikos imperatorių" ir pateko į civilinę psichiatrinę ligoninę, kuri yra šalia kalėjimo, todėl galėjau nusiųsti maisto ir nuvažiuoti jo aplankyti. Tas ir išgelbėjo mano sūnų nuo mirties. Kai jį vėl uždarė į kalėjimą, prieš išleisdami mėnesiui įkišo į karcerį. Žiemą karceryje kalinys išrengiamas, paliekamas tik apatiniais baltiniais. Atviras langelis ir cementinės grindys, kas antra diena - "kipitok" (nežinome, ką tai reiškia. Red./ Vladimiro kalėjime buvo leista su sūnumi pasimatyti. Faneros durimis atitvertame kampe mus saugojo kareivis, atstatęs automatą ir įkišęs koją tarp durų, kad neužsidarytų. Už durų dar keletas kareivių su automatais, kad galėtų suskubti pagelbėti mus saugojančiam. Kareivis pareiškė: " Govoriti tolko po ruskamu." Mano sūnus ir nekalbėjo...

Per visą gyvenimą nemačiau taip išsekusio žmogaus, koks buvo mano sūnus, grįžęs iš Vladimiro kalėjimo - pusiau be sąmonės. Išeinant pro kalėjimo vartus, jam jau buvo vistiek, kiek dar kartų reikėtų sėdėti.

Grįžusiam sūnui buvo paskirta "priežiūra". Kas savaitę paskirtu laiku reikėjo pasirodyti milicijoje. Namuose tikrindavo ne eilinis saugumietis. Įvairiausiais būdais siekė išprovokuoti mano sūnų. Vieną dieną (civiliai apsirengęs) atėjo pas mane į darbovietę. Labai "nuoširdus", labai "geras". Mums besikalbant, staiga paklausiau: "Kodėl jūs toks žiaurus ir norite pražudyti mano sūnų?" Netikėtai užkluptas, jis atrėžė: "Man taip buvo įsakyta". Neklausiau, kas jam įsakė. / bus daugiau /

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR VAIKAIČIAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI!

A.A. CENTRINĖS:
Montreal: 376-9230
Ottawa: 523-9977
Toronto: 489-3693
Hamilton: 522-8392

London: 438-1122
Windsor: 252-3842
Calgary: 287-2712
Winnipeg: 233-3501
Sudbury: 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS.
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

Ateik į lietuvių A.A.(Alcoholic Anonymous) grupės susirinkimą. Susirenkame kiekvieną trečiadienį, 7722 George St. La Salle, Que. 8 val. vakare.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Juozui S.: 631-6834 (namų); Henrikui N.: 366-7770
Daiviui L.: 768-9606; Jonui R.: 337-8637

TAUTA YRA TADA ŽUVUSI, KAI JI PATI SAVĘS IŠSIŽADA. JOKIOS KITOS PAJĖGOS JOS SUŽLUGDYTI NEGALI
Dr. Gv. Valančius

• "Žmonės klausia Viešpaties, kodėl Jis nieko nedaro, kad pasaulyje nebūtų tiek badaujančių ir be pastogės žmonių. Tačiau, ar jie nesumeta, kad Viešpats klausia jų to paties klausimo?" Robert Ross

GYVENTOJŲ SURAŠYMAS

Sausio mėn. pradžioje visoje Sovietų Sąjungoje, taipgi ir Lietuvoje buvo pravestas gyventojų surašymas, pagal JTO visoms šalims rekomenduojamas taisykles.

Anketose buvo klausimai: lytis, amžius, šeimyninė padėtis, tautinė, gimtoji kalba, dirbamas darbas ir t.t.

Kai kurie gyventojai savęs klausė, kodėl anketas užpildyti reikėjo pieštuku?

KAS PASLĖPĖ?

Šalčininkų rajono gyventojas praeitų metų sausio mėn. buvo radęs lobį- 29 tūkstančius, tris šimtus dvidešimt vieną rublį. Ilgai reikėjo derėtis su valdžios įstaigomis, kol pagaliau radėjui buvo paskirta 25% radybų.

****

"EGLUTĖS" KONKURSAS:

"Eglutė" skelbia konkursą rašytojams: suaugusiems ir jaunimui.

1. **Parašyti pasaką arba apysaką vaikams.** Tema - laisva, nedaugiau 5 mašinėle rašytų puslapių.
   I premija- $100; II-a $ 50; III-a $ 25;
   arba-
2. **Sukurti galvosūkių bei uždavinių** nemažiau 4 puslapius.
   I premija - $50; II-a - $25;
   arba-
3. **Paruošti rašinėlį vienam iš šių skyrių:**
   "Ar žinai", "Gamta ir aplinka", "Lietuva ir mes". Rašinėlio ilgis - 3-4 mašinėle rašyti puslapiai. Galima pridėti ir piešinius ar brėžinius.
   I premija - $ 100; II-a $50; III-a $25.

Konkursui skirtus kūrinius reikia atsiųsti EGLUTĖS redakcijai iki 1989 m. **gegužės 31 dienos.** Galima dalyvauti ir keliuose poskyriuose iš karto. Darbai bus įvertinami redakcijos paskirtos komisijos ir bus paskelbti.

Kviečiami dalyvauti visi.

****

1989 metų EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ
Iš Montrealio,

Nuo GEGUŽĖS 12 d. iki GEGUŽĖS 26 d. - $1999.
Nuo BIRŽELIO 30 d. iki LIEPOS 14 d. - $ 2199.

Sudarau iškvietimo dokumentus viešnagei į Kanada bei Lietuvą.

Dėl smulkesnių informacijų kreiptis
į: **L. Stankevičių, 1053 Cr. Albanel, Duvernay, Laval, Qué. Canada. H7G 4K7.**
Tel.: (514)-669-8834.

CFMB LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30- 12 val. nakties
Programos vedėjas: LIUDAS STANKEVIČIUS
1053 Albanel Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7
Tel.: 669-8834

KREIVI VEIDRODŽIAI

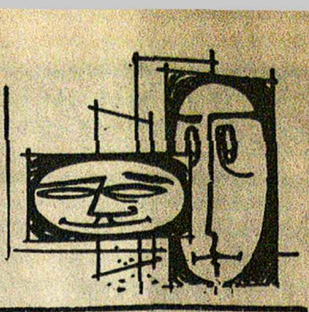

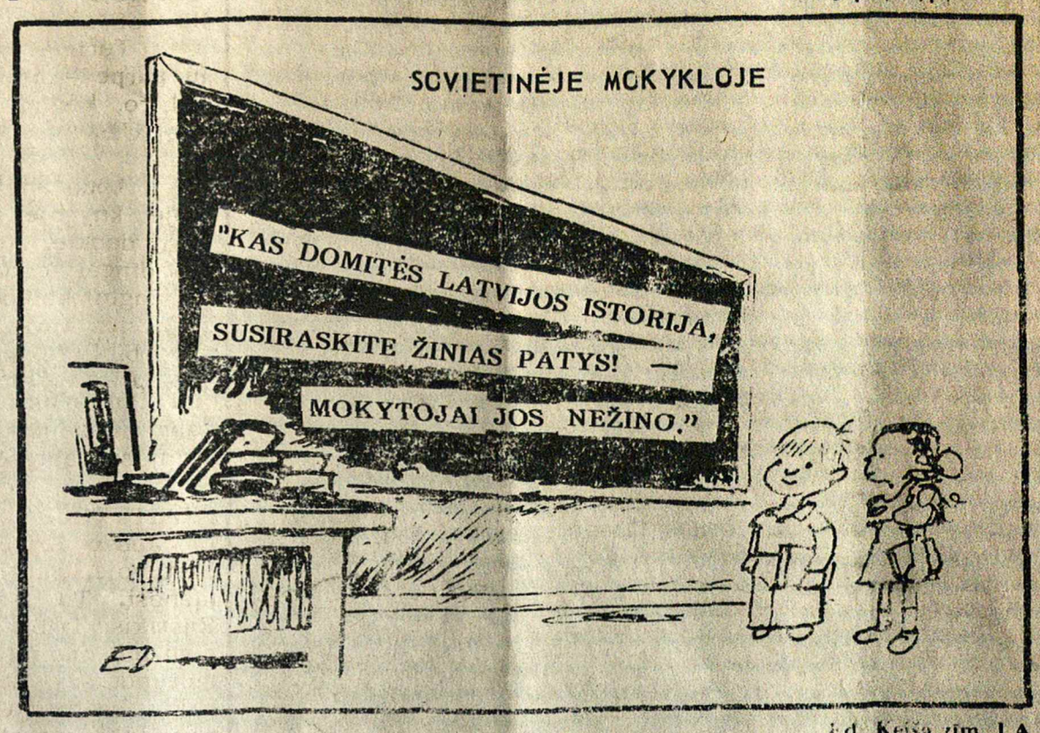

Ed. Keiša zim. LA

• Mergina nuėjo pas burtininkę, kad išskaitytų jos ateitį iš delno. Apžiūrėjus ranką, burtininkė sako:

- Jūs esate įsimylėjusi į aukštą vyrą. Jam trūksta vieno priekinio danties.
- Teisingai, - atsako mergina.
- Jis jums pasipiršo.
- Taip.
- Jo vardas Joe Brown.
- Nuostabu! Kaip jūs galite visa tai pasakyti vien iš delno linijų?
- Ne iš delno žinau,- atsakė burtininkė. - Pagal jūsų žiedą. Aš jį grąžinau Joe prieš 2 savaites.

• Advokatas kalbasi su savo sūnumi apie tolimesnes jo studijas:

- Tikriausiai eisi mano pėdomis ir pasirinksi studijuoti teisę.
- Ne, tėveli. Aš geriau studijuosiu mediciną. Gydytojai svarbesni negu advokatai.
- Ką? - sušuko tėvas. - Iš kur tau atėjo į galvą tokios juokingos mintys?
- Ne taip jau juokingos, - atsakė sūnus. - Ar kada girdi futbolo aikštėje šaukiant "Ar yra čia kur advokatas?"

Ø. LAŠAS

NUOSTABIAUSIA PASAULYJE MAŠINĖLĖ IR KITI NUOSTABUMAI

• Suaugusio žmogaus kūne randasi pakankamai riebalų, kad būtų galima pagaminti 2 tuzinus didelių gabalų muilo.
• Pakankamai kalkių išbaltinti vištidei.
• Tiek sulfuro, kad sunaikintų vieno šuns blusas.
• Tiek anglies, kad užtektų pagaminti 9.000 pieštukų grafito.
• Geležies pagaminti vieną vinį.
• Du galionai vandens.

Tai dar ne viskas:

• Žmogaus kūne yra daugiau kaip 50 trilijonų celiųląstelių. Dauguma jų tokios mažytės, kad 1.000 sutilptų ant adatos galvutės.
• Nuostabiausia, nepalyginama yra žmogaus širdis. Ji per parą suplaka apie 100.000 kartų. Per 1 metus - 36. 000.000. Per 70-ties metų amžių širdis pumpuoja per kūną apie 66.000.000.000 galionus kraujo.
• Žmogaus kūnas kovoja su bakterijomis įvairiais būdais. Ašaros ir net prakaitas jas sunaikina. Kiekvieną kartą sumirksint, ašaros nuvalo akis nuo bakterijų.
• Žmogaus kūne randasi 206 kaulai, sujungti vienas su kitu. Išimtis- 1 kaulas gerklėje, kuris nesusisiekia su kitais kaulais.

KANADOS ARCHEOLOGAI ATRADO SENĄJĄ AFRIKOS KARALIJĄ

Marcus Van Steen

Royal Ontario Museum (Karališkasis Ontario Muziejus), atrodo, tampa didžiuoju archeologinių tyrinėjimų centru Šiaurės Afrikoje. Vienai sekcijai tęsiant kasinėjimus Egipto Didžiojoje Vakarinėje Dykumoje, senojoje Dakhleh Oazėje, kita sekcija, vadovaujama ROM Egipto Departamento kuratoriaus asistento kiek toliau nuo tos vietovės atidengia dingusį miestą Nilo slėnyje. Ši vieta yra Sudane, apie 35o km. į šiaurės vakarus nuo Kharthoum'o. Tai viena iš išnykusių gyvenviečių Nubijos karalijos, kuri buvo sudariusi per kelis šimtmečius Egipto imperiją prieš Kristaus gimimą.

K.Grzymski, kuris vadovauja kasinėjimams, finansuojant ROM ir Kanados Socialinių Mokslų ir Tyrinėjimų Tarnybai, sako, kad reikia skubėti su tais darbais, nes naujakūrių atvykimas į šią sritį sunaikina kai kuriuos svarbiausius archeologinius atkasimus.

Kadaise šioje vietovėje įkurtas miestas, jį apleidus, buvo užverstas smėliu. Vėliau buvo pastatyta naujų pastatų, bet ir tie, juos apleidus, tapo palaidoti po smėliu. Smėlis gerai išsaugoja pastatus ir visa, kas juose randasi. K. Grzymski sako, kad pirmieji pastatai, kuriuos jie atidengs, bus priklausę viduramžių Nubijai. Ji tuomet buvo krikščioniškoji karalija, turėjusi ryšius su Vidužemio jūros kraštais - Graikija ir Kipru. Giliau kasant, jis tikisi surasti Nubijos liekanų iš tų laikų, kai ji buvo valdoma faraonų. Jiems Nubija buvo vertinga, nes suteikdavo daugiausiai aukso.

K. Grzymski sako, kad ROM vykdomi atkasinėjimai įrodys, jog Šiaurės Afrika buvo išvysčiusi raštingą ir sofistikuotą visuomenę jau tais laikais, kai didžiuma Europos dar buvo tamsybės amžiuose.

/Iš Canadien Scene, Issue 1265. 1988. Vertė B.N./

toronto

Lietuvių Namų Žinios

• Sekmadienio popietėje dalyvavo 280 asmenų. Svečių knygoje pasirašė 1 asmuo iš Vilniaus, D.Sužiedelis,P. Mickus, R.Virkutytė iš Washington'o, G.Gaška iš Cleveland'o, I.Poželaitė-Davis iš Pietų Australijos.

• LN Vyrų Būrelio metinis susirinkimas vyko vasario 12. Į UŽGAVĖNIŲ KARNAVALO jaunimo popietę vasario mėn. 4 d. atsilankė 500 dalyvių, o į Kaukių Balių- 400. Premijos už paviljonų įrengimą paskirtos sekančiai:
I-oji-Toronto MAIRONIO Mokykla - $50; II-ji- Tautinių Šokių Grupė GINTARAS - $30; III-ji- V.Sk. Kun. BIRUTĖS Draugovė- $20; IV-ji- Tautinių Šokių Grupė ATŽALYNAS- $15;
Kaukių Baliaus premijos:
I- $75,- "Palangos Laumė" Laima Mačionienė; II- $70,- "Kaminkrėčiai"- V.B.Pečiuliai; III- $60,- "Piratai" -E.Smalenskis, G.Kalvinskaitė; IV- $50,- "Trys raganos" - I.Žemaitienė, L.Pocienė, E.Simonavičiene; V- $25,- "Šiaurys" - A.Zalagenas.
Gautas Užgavėnių Karnavalo pelnas bus paskirstytas dalyvavusioms organizacijoms.

• LIETUVIŲ SLAUGOS NAMAMS aukojo: $100,- D.V.Simonaitis. Iš viso statybos fonde yra $109,31. 55. Aukos priimamos PARAMOJE sąsk.nr.8711, PRISIKĖLIMO P-JOS KOOPERATYVE sąsk.nr.155332. 17. ir TALKOJE sąsk.nr. 4259.

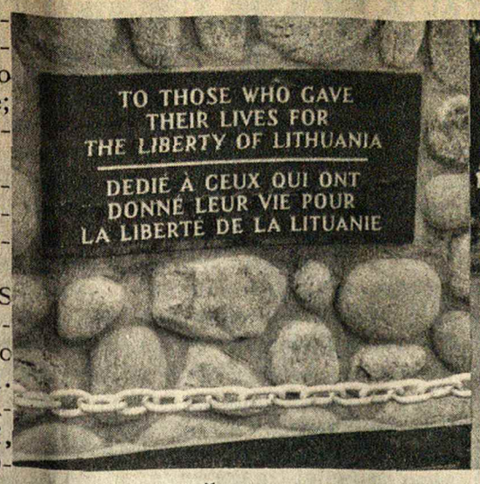

Prie paminklo Žuvusiems už Lietuvos Laisvę Šv. Jono Lietuvių kapinėse prie Toronto, Mississauga, Ontario, garbės sargyboje šauliai Vytautas Pečiulis ir Kazys Pečiulis (ne broliai) Nuotr. St. Varankos

"NL" leidykloje kadaise. .. Iš kairės: Kazimieras Otto, Jonas Kardelis, buv. min. Hamilton ir Vaclovas Žižys.

MIRĖ KAZIMIERAS OTTO

Š.m. vasario mėn. 12 d. ligoninėje, sulaukęs 81 m. amžiaus, mirė a.a.Kazimieras Otto.

Į Kanadą jis buvo atvažiavęs 1948 m. rudenį, pas pusbrolį Rudolfą. Tų pačių metų gale Kalėdas šventė Montrealyje ir po švenčių pradėjo dirbti "Nepriklausoma Lietuva" savaitraščiui. Dirbo sunkų linotipininko- rinkėjo darbą ir tas mašinas taisė. Čia išdirbo 15 metų.

Nuo 1964 m.gruodžio mėn. 4 d. su žmona išsikėlė į Torontą ir pradėjo dirbti technišką darbą "Tėviškės Žiburių" leidykloje.

Liko žmona **Veronika**, sūnus **Romas** su šeima *Montrealyje*, sesuo Lietuvoje.

Darbuotojų buvo labai gerbiamas už pareigingumą ir su dėkingumu prisimenamas.

Nuoširdi užuojauta šeimai ir artimiesiems.

1989 m. ŠIAURĖS AMERIKOS LIETUVIŲ SLIDINĖJIMO PIRMENYBĖS

ŠALFASS-gos Alpinistinės Slidinėjimo Pirmenybės įvyks š.m.**KOVO mėn. 4 d., šeštadienį, LORETTO SKI RESORT, Loretto,Ont.**(apie 40 mylių į šiaurę nuo Toronto). Vykti važiuojant Hwy 50 iki Loretto miestelio, nuo ten- sekti ženklus.

Varžybas vykdo **Toronto LSK Jungtis.**

Varžybų pradžia - **11 val.r.** Registracija nuo *9:00 a.m. iki 10:30 a.m.*

Pirmenybių programoje - slalomas ir didysis slalomas šiose klasėse: a) Vyrų A (Elite. Neribotas amžius), b) Vyrų B (17-44 m.), c) Jaunučių (žemiau 13 m.), d) Jaunių (13-16 m.imtinai), e) Vyrų veteranų (virš 44 m.), f) Moterų (virš 12 m.), g) Mergaičių (žemiau 13 m.). Esant pakankamai dalyvių, kai kurios kategorijos gali buti skaldomos į daugiau klasių.

Amžiaus klasifikacija - pagal dalyvio amžių varžybų dieną.

Vyrų A (Elite) klasė yra patyrusiems slidinėtojams neapriboto amžiaus.

Dalyvavimas yra atviras visiems lietuviams slidinėtojams, atlikusiems metinę 1989 m. ŠALFASS-gos narių registraciją.

Dalyvių registracija atliekama iki 1989 m. **vasario 27 d.** pas pirmenybių vadovą, ŠALFASS-gos Slidinėjimo Komiteto pirmininką **Rimą Kuliavą** šiuo adresu:
Mr. Rimas Kuliavas, 297 Kennedy Ave., Toronto, Ont. M6P 3C4,tel: (416)-766-2996.

Reikalui esant, informacijas gali suteikti ir Audra Danaitytė, tel (416)-626-8994 namų arba (416)- 252-4659 darbo.

Suinteresuotiems nepriklausomiems slidinėtojams patartina kreiptis į R.Kuliavą arba A. Danaitytę.

ŠALFASS-gos CENTRO VALDYBA

Ottawa

ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA IR JOS EGLUTĖ

Ottawos Šeštadieninė Lietuvių Mokykla yra dar viena iš dar 7-ių panašių, veikiančių Kanadoje, taip pat yra ir viena iš mažiausiųjų, kaip ir pati Ottawos Apylinkė. Dabar šią mokyklą lanko 15 mokinių ir jų sudėtis margoka: amžius nuo 4-15 metų, namų kalbos mokėjimas svyruoja nuo labai mažo iki ne taip jau didelio,be vienos kitos išimties. Kai išvažiuoja iš Ottawos šeima su trimis vaikais, mokinių skaičius *gerokai krinta, kai atvažiuoja* su 2 vaikais - jau neblogas prieauglis.

Kaip seniai žinoma, tokių mokyklų gyvavimas pirmiausiai priklauso nuo tų mokinių tėvų nusiteikimo. Dabar jis labai pozityvus. Profesorius, dirbantis amerikiečių kolegijoje prie Massina, Amerikos pusėje, savo du įpėdinius veža 120 km.į mokyklą. Trijų mišrių šeimų tėvai nori, kad jų vaikai susipažintų su lietuvių kalba, istorija. Tarpe tarnybiniai atkeltų šeimų yra ir lietuvių,paskirtų į Amerikos ambasadą Ottawoje.

Esant taip skirtingiems moksleiviams ir amžiaus ir žinių atžvilgiu, mokytojams tenka parodyti ne *tiktai mokėjimą*, bet ir sumanumą mokyti kelias skirtingas grupes. Tačiau - entuziazmo turi ir mokytojai, jų padėjėjai, tėvai ir vaikai.

Vienas iš entuziazmo pasireiškimų buvo tradicinė Eglutė, kurioje paprastai didesni ir mažesni laukia, kada pasirodys Kalėdų Senelis. Bet iš tikrųjų - tai daug daugiau. Tai mokyklos koncertas-pasirodymas, kuriame parodoma pramoktos kalbos laipsnis, ankstyvi meniniai, muzikaliniai ir vaidybiniai sugebėjimai.

Taigi, 1988 m. gruodžio 18 d., 14-ka įvairaus didumo ir amžiaus moksleivių dalyvavo Eglutės programoje. Štai jie: Audra Abromaitytė, Asta Augaitytė, Lina Augaitytė,Rasa Augaitytė, Matas Brikis, Aleksas Čeponkus,Audrius Čeponkus, Andrėja Gutauskaitė, Gitas Kriščiūnas, Linas Kriščiūnas, Andrius Rimas, Indrė Sakutė, Kristina Sakutė, Raimondas Verbyla.

Programos didysis "punktas" buvo lietuviškų dainų, šiek tiek šokių pynė. Čia 14 balsų ir balselių ansamblį gražiai paruošė Rūta Šiūlytė-Kličienė /dirigentė/ ir Loreta Lukšaitė-Cassidy /muzikė pianistė/. Programoje vieną kitą žodį tarė tėvų komiteto p-kė, Mokyklos vedėja, Bendruomenės Apylinkės v-bos atstovė. *Žinoma, kalbėjo ir Kalėdų* Senelis, savo trumpus pamokymus palydėdamas dovanomis. Šventišką ir apžvalginę programą pabaigus, sekė bendros vaišės.

Mokyklos vedėja Stasė Danaitienė moko vyresniuosius, kuriems programa išdėstyta nuo III iki X skyriaus. Jaunuosius nuo Vaikų Darželio iki II sk. moko Sofija Balsevičienė. Tokiam įvairumui esant, reikia ir mokytojams pagalbos. Padeda kai kurių mokinių motinos, prieš Kalėdas prisidėjo Rita Sakutė, vienerius metus lankiusi Vasario 16 Gimnaziją *V.Vokietijoje*, bet dabar ruošiasi savo baigiamiesiems egzaminams.

Tėvų komitetui pirmininkauja Dana Sakienė, finansais rūpinasi Juozas Augaitis, pagal kultūrinę "Heritage" programą gaunama Mokyklos patalpos ir paramos.

Juozas Danys

" Lietuvių jaunimo negalima skirstyti į Lietuvos, Amerikos, Rusijos ,etc. lietuvius....Visi mes turime mažą dalelę berndros visiems lietuviams Tėviškės- tėvų žemės."

Simona Legaitė, moksleivė. Vilnius.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis Fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui ir švietimui paremti. Pagrindinis Fondo kapitalas yra neliečiamas. Tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime KANADOS LIETUVIŲ FONDUI (Lithuanian Canadian Foundation).

Tapkime šio Fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:
Lithuanian - Canadian Foundation, **1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6**
Šio Fondo šūkis: KAPITALAS LIETUVAI, PALŪKANOS – LIETUVYBEI IŠEIVIJOJE!

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:
9¼% už 90 dienų term. indėl.
9¼% už 6 mėn. term. indėlius
9½ % už 1 m. term. indėlius
9½ % už 2 m. term. indėlius
9½% už 3 m. term. indėlius
9¾% už 1 m. GIC mėn. palūkanas
10¾ % už 1 m. GIC invest. pažym.
10¾ % už 2 m. GIC invest. pažym.
10¾% už 3 m. GIC invest. pažym.
8¾% už pensijų planą (variable rate)
10¾% už 1 m. term. pensijų planą
10¾% už 2 m. term. pensijų planą
10¾% už 3 m. term. pensijų planą
8¾% už pensijų fondą – RRIF (v.r.)
8¾% už namų planą OHOSP (var. rate)
8 % už taupymo sąsk.
9 % kasd. pal. sąsk. virš 10.000
6½%už kasd. pal. čekių sąsk.

IMA:
už asmenines paskolas nuo 12%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 12%
2 metų 12%
3 metų 12%
(fixed rate)
su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų 11%
(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 70 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmenines paskolas duodame iki $65,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $15,000 Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6 Telefonas: (416) 532-1149

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS
999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:
90-179 d. term. ind. 9¼%
180-185 d. term. ind. 9¼%
1 metų term. indėlius 9½%
2 metų term. indėlius 9½%
3 metų term. indėlius 9½%
1 metų GIC-met. palūk. .. 10¾%
2 metų GIC-met. palūk. .. 10¾%
3 metų GIC-met. palūk. .. 10¾%
1 metų GIC-mėn. palūk. ... 9¾%
RRSP, RRIF ir OHOSP 8¾%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 10¾%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 10¾%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 10¾%
Specialią taup. s-tą ..... 8 %
Taupomąją sąskaitą ..... 8 %
Kasd. pal. taupymo sąsk ... 9 %
Kasd. pal.čekių sąsk.iki ... 5¾%

IMA UŽ:
Asmenines paskolas nuo ..... 12 %
Sutarties paskolas nuo ..... 12 %
Nekiln. turto paskolas:
Su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 11½%
2 metų 11¾%
3 metų ..... 12 %
Su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ir 3 metų 10¾%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki $15,000 ir narių gyvybę iki $2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 40 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

PATARNAVIMAS – GREITAS IR TIKSLUS!
533-1121 (416) 822-8480
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *
DRAUDA-INSURANCE
WALTER DAUGINIS, Insurance Broker Ltd.
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE. (Skersai gatves nuo pensininkų rūmų, 1610 Bloor St. West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. v.

SKAMBINKITE Tel.: 487-5591

IRENOS IR PETRO LUKOŠEVIČIŲ IŠLEISTUVĖSE:

"Vaivorykštės" vardu atsisveikino su Irena Birutė Nagienė ir D. Staškevičienė. Žemiau – kleb. St. Šileika, SDB ir kleb. J. Aranauskas, SJ.

Iš kairės: "Gintaro" ansamblio vadovė Silvija Staškevičienė, Akės V–bos pirm. Arūnas Staškevičius, svečias kun. G. Kabašinskas, Algis Kličius. Fone – svečias kun. R. Ramašauskas, Seselė Paulė ir kt.,

Nuotraukos J. Piečaičio

ir buvusios montrealietės: Ina ir Rasa programoje.

GYVENIMO RATUI SUKANTIS...

/ tęsinys /

Išlydimąjį asmenišką žodį tarė Tėv. J.Kubilius,SJ, kuris pasirodo turįs ir giminystės ryšių su I.ir P. Lukoševičių šeima. Kalbėjo AV Parapijos kleb. kun. J.Aranauskas,SJ, trumpai, šiltai ir su jumoru. Birutė Nagienė įteikė Irenai-VAIVORYKŠTĖS įsteigėjai ir nuolatinei jos pirmininkei adresą, papuoštą šiaudinukų technika /padarytą M.Pakulienės/, vaivorykštininkių vardu linkėdama abiems išvykstantiems viso geriausio naujoje gyvenvietėje, o Danutė Staškevičienė apjuosė Ireną "Vaivorykštės" dovanota specialia juosta.

Lietuvių Akademinio Sambūrio Montrealyje pirmininkė Jūratė Ciplijauskaitė-Tanner išsamiau prisiminė Sambūrio istoriją ir kad čia atvykome į šį kraštą beveik visi be jokios specialybės ar be diplomų, o vis dėl to Akademinis Sambūris susikūrė ir patys išvykstantieji, nežiūrint sunkių sąlygų, įsigijo mokslinius laipsnius. To ryžtingumo ir darbštumo linkėjo jiems ir toliau. Vilija Lukoševičiūtė vyr. skaučių vardu įteikė atminimui dovanėlę, Jaunimo Ansamblio GINTARAS vardu ved. Silvija Staškevičienė įteikė skulptūrėlę- drambliuką, kuris ,kaip skelbiama, turi labai gerą atmintį, kad vieni kitų nepamirštume. L.K.MINDAUGO Šaulių Kuopos vardu Augustinas Mylė įteikė meninį padėką šaulių vardu, Juozas Šiaučiulis atsisveikindamas Kanados Šaulių Rinktinės VILNIUS, "NL" savaitraščio vardu linkėjo ir toliau dirbti lietuvybės baruose. Jonas Adomaitis įteikė išvažiuojantiems asmenišką dovaną- knygą.

KLB Montrealio Apylinkės vardu atsisveikino Valdybos p-kas Arūnas Staškevičius, įteikdamas visų bendrą dovaną - Quebec'o Provincijos vaizdų albumą. Lukoševičių šeimos vardu žodį tarė Juozas Lukoševičius.

Siurprizas Irenai ir Petrui buvo meninė programėlė. Scenai atsivėrus, abi dukros, gimusios ir augusios Montrealyje, bet dabar gyvenančios Londone,Ont.,ir Toronte, padainavo duetu, Rasai pritariant gitara, keletą jų tėvų ir mūsų kolonijos mėgstamų dainų. Paskutiniajai pritarė niūniuodami ir visi atsilankiusieji.

Atėjo laikas žodį tarti ir pagerbtiesiems. Irena prisipažino, kad tikrai sunku kalbėti, kai reikia po 40-ties metų, išvykti. Išvykti iš bendruomenės, su kuria riša daug atsiminimų ir kur yra nemaža asmeniškų draugų. Ji užtikrino, kad tokie ryšiai yra gilūs ir, jei norima, įmanomi išlaikyti ir toliau. Visiems nuoširdžiai padėkojo už gausų atsilankymą ir taip pat dukroms, kurios atvyko su šeimomis pabūti kartu.

Petras, padėkojo visiems už įvairius linkėjimus, už atsilankymą, prisiminė įvairius bendrus darbus, kuriuos teko dirbti čia , pradėjus priverstinos išeivijos gyvenimą. Pasisakė, kad natūralu, jeigu būta kokių nors nuomonių skirtumų ar priešingumų, tačiau bendrų darbų atlikta nemaža. Jeigu ką nors netyčia būtų užgavęs, pagal lietuvišką paprotį, atsiprašė./Abu kalbėjo be užrašų/.

Svečių tarpe buvo ir du jauni dalyviai - kunigai iš Lietuvos, besilanką ir Montrealyje. Pasidžiaugęs gražiu įspūdžiu, kokį darė jam ir mūsų kolonija, ir šis pobūvis, kun. G. Kabašinskas pacitavo vieną poeto J.Marcinkevičiaus posmą. Jis palaimino vyno, sūrio ir vaisių stalą, kuriuo pasirūpino Montrealio Apylinkės Valdyba.

Dar gerą valandėlę buvo pasivaišinta, atsigerta geros kavos ir pasiskanauta pyragais, asmeniškai palinkėta išvykstantiems ne tik laimingai persigabenti viską, įsikurti, bet ir atsilankyti vieniems pas kitus.

Ypatingas savitarpio ryšys, gal ne visada išsakomas, Montrealio lietuvių avilyje išryškėja ypač, kai kuris narių arba išsikelia į kitą miestą, arba - į Anapilį... Tada pajuntama, kad štai, pasitraukdami, jie nusineša ir dalį musų gyvenimo ženklo čia... Susirūpinama kad ir musų visuomeninis lietuviškasis gyvenimas nesumenkėtų. Ir tada - gera prisiminti Vinco Kudirkos žodžius: " Jeigu audra ištikus, verstų stulpą vieną
Iš tų, kurie prilaiko jūsų namo sieną,
Namas negrius - iš baimės jūs neišlakstykit,
Tik vieton ano stulpo, tąją pačią dieną
Tuoj kitą statykit. "

Birutė Nagienė

A † A
JONUI MEŠKAUSKUI
staiga mirus,
dėdienę VALENTINĄ PIEŠINIENĘ, brolius KOSTĄ ir MIKALOJŲ bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučia–
G. KUDŽMIENĖ ir R. NAVIKĖNAS

A † A
KLEOPUI GIEDRAIČIUI
mirus,
jo žmonai ZUZANAI ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia —
JUOZAS, LEONELĖ, KRISTINA ir RIMAS GIEDRAIČIAI

A † A
JONUI MEŠKAUSKUI
staiga mirus,
Jo seserį VALENTINĄ PIEŠINIENĘ, su šeima ir brolį MYKOLĄ MEŠKAUSKĄ su šeima nuoširdžiai užjaučiame —
BRONĖ ir JONAS MALAIŠKAI

PARAPIJOS GLOBĖJO
Šv. KAZIMIERO ŠVENTĖ
PARAPIJOS SALĖJE, 3426 PARTHENAIS St.
SEKMADIENĮ, KOVO MĖN. 5 d.
11 val. r. - iškilmingos pamaldos.
Po to salėje:
šilti pietūs, lietuviška muzika, baras, loterija.
ĮĖJIMAS - $10.- Choristams vaikams $5.-
Visi kviečiami dalyvauti ! PARAPIJA

"NL" RĖMĖJO PRENUMERATĄ ATSIUNTĖ:

P. Baltuonis, K. Daunys, V. Zakas, J. Paknys, A. Rusinas, J.Malcienė, J.Karosas, V.Januška, Stanius, A.Biveinis, J.Aneliūnienė, V.Barauskas, P.Kazlauskas, G.Petrulienė, J.Šaltenis, Mrs.M.Smith, V.Gudzinskienė, P.Juodvalkienė, P.Gabrys, A.Staškevičius /2 mt./, maj.L.K.Baršauskas, M.Kringelis, Rev.dr.V.Skilandžiūnas, P.Gerhardas P.Kripas, B.Saplys, V.Šarka, B.Jungmeisteris, P.Girdžius, A.Petryla, J.Lukošiūnas, K.Šimkus, A.Petkevičius, dr.V. Mantautas, Ag.Žitkienė, dr.V.Sniečkus, O.Šablauskienė, V.Buragas, J.Gudas, V.Morkūnas, A.Stravinskaitė, V.Viliušienė, J.Blažys, Pr.Dikaitis, Z.Brazauskas, St.Druskis, J.Skučas (2 mt.), Vl.Jasinavičius;

"NL" RĖMĖJO PRENUMERATĄ IR AUKĄ:

$ 75,- dr.J.Uleckas-M.Arštikaitis; $50,- B.Kasperavičius; $28,- B.Čižikas; po $25,- P.Verykis, P.Žilėnas, P.M. Bilda, dr.A.Zubrys; $20,- P.Kalesnikas; $16.50,- V.Biliūnienė; $15,- K.Lukošius; po $10,- V.Murauskas, L.Pečiulis, A.Simijonas, M.Kižis, L.Vitienė, J.Račinskas, V.Čižauskas /2 mt./; po $5,- Alb.Dasys, V.Bildušas, J.Didčpeteris, A.Račinskas, S.Veiverys, St.Dapkus, J.Juozaitis, V.Butrimas.

VISIEMS nuoširdžiai DĖKOJAME! "NL"

Vieninteliis lietuvių bankelis Kanadoje
– įsikūręs nuosavuose namuose –

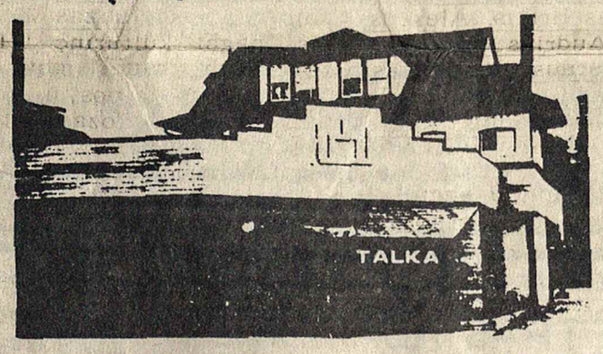

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 29 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
kasd. čekių sąsk. iki	7%	asmenines paskolas	14%
santaupas	7%	nekiln. turto pask. 1 m.	12.25%
kasd.pal.taupymo s-tą ..	6.5%	nekiln. turto pask. 3 m.	13%
90 dienų indėlius	9.5%	*Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.*	
1 m. term. indėlius	10.75%	*Nemokama narių gyvybės draudą pagal santaupų dydį iki $2.000.*	
1 m. term. ind.mėn.pal.	10.25%	*Ir asmeninių paskolų draudą iki $25.000.*	
3 m. term. indėlius	11%		
RRSP ir RRIF (pensijos)	8.5%		
RRSP ir RRIF 1 m.	10.75%		
RRSP ind. 3 m.	11%		

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 10 val. r. iki 5 val. p.p.; trečiadieniais– nuo 10 val. r. iki 1 v. p.p.; penktadieniais – nuo 10 val. r. iki 7 val. v.; šeštadieniais – nuo 9 val.r iki 12 val. r. Liepos – rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

Maurice Electrique Ltée
ENTREPRENEUR ELECTRICIEN ELECTRICAL CONTRACTOR
MAURICE ANTONIUK – ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS
102A, ALLION LASALLE, QUÉ. H8P 2C5 TEL: 366–5484

GUY RICHARD
ROOFER—COUVREUR
7725 George LaSalle
Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogodengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis.
Stogo dengimui ar taisymui skambinkite : 364-1470

Dino VALYKLA
SPECIALYBĖS:
- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAIDŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-60e AVENUE, LaSalle
365-1143
7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146
2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

V. Bačėnas
KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.
296 Queen St. W., Toronto, Ont. M5V 2A1
Kreiptis : V. BAČĖNAS, Tel.: (416)-593-0600.
iki 11 val. r. ir po 6 val.p.p. Tel: (416)-245-

montreal

MIRUSIEJI:

● TERESĖ FREIDANKIENĖ 91 m., mirė Hospital Hotel Dieu St.Catharines ligoninėje vasario mėn. 9 d.

Liūdi dukros **Liucija Kunnapuu** ir **Hilda Lapinienė** su šeimomis.

Palaidota Montrealyje iš AV Parapijos bažnyčios Mount Royal kapinėse.

● KLEOPAS GIEDRAITIS, 88 m. amžiaus, mirė Montrealio General Hospital ligoninėje.

Liko žmona Zuzana, 2 seserys Lietuvoje, giminės Kanadoje ir JAV.

Palaidotas iš AV Parapijos bažnyčios Notre Dame des Neiges kapinėse. Užuojauta mirusių artimiesiems.

● AV Parapijos abu pianinai- didysis ir mažasis buvo specialisto paremontuoti. Didžiajam salės pianinui prieš vasarą teks daryti pagrindinesnį remontą.

UŽGAVĖNIŲ PIETŪS

Vasario mėn. 5 d. AV Parapijos salėje Kanados LKMoterų D-jos Montrealio skyriaus Valdyba surengė Užgavėnių pietus, kurių metu atsilankiusieji buvo pavaišinti tai progai pritaikytu maistu - tradiciniais blynais. Tokį valgį paruošti nėra lengva, nes nelabai kas nori tris dienas iš eilės namuose kepti blynus - o jų buvo prigaminta virš 500. Todėl E. Kerbelienei, E.Kudžmienei ir D.Staškevičienei buvo nemažas klausimas kaip tai padaryti, nenuskriaudžiant savo šeimos narių, atimant iš jų nemažą dalį savo dėmesio.

Trumpą programą atliko mūsų Šeštadieninės Mokyklos mokinukai, labai jau rūpestingai ir pakiliai atlikę šokių pynę. Na, o Adomas ir Maika Drešeriai drąsiai, garsiai ir labai tikslia lietuvių kalba padeklamavo eilėraštį Lietuvai.

Po programos mažyliai buvo apdovanoti mažomis dovanėlėmis, nebuvo pamiršti ir tie, kurie nedalyvavo programoje, o užėmė žiūrovų vietas.

Pietų metu šį kartą veikė skirtinga loterija. Vietoje daugelio mažų daiktų, loterijoje buvo tik keturi, bet vertingi laimikiai. Atsilankiusieji galėjo laimėti du krepšius su gėrimu ir gardumynais ir du tortus, iškeptus M. Adomaitienės ir G.Rudinskienės.

Salės stalai taip pat atrodė skirtingai, nes jie

Montrealio GINTARAS kalėdiniame PLACE des ARTS pasirodyme . Vasario 16 d. programoje jie atliks keletą šokių.

buvo papuošti ne tradicinėmis gėlėmis, o išpūstais balionėliais. Tai, be abejo, labai patiko programos atlikėjams.

Pietų metu Valdybos pirmininke G.Kudžmienė pranešė, kad tą pačią dieną Lietuvoje vyko didelės iškilmes - Vilniaus Katedros pakartotinas šventinimas. Klausant šių žodžių, nejučiomis krūtinę užliejo šiltas, savo tauta pasididžiavimo jausmas, kad ši bažnyčia - Motina- kaip ją dabar vadina Lietuvos poetai, vėl atidarė duris savo ištikimiems tikėjime vaikams. Daugelis mūsų džiaugiamės ir dėkojame tiems, kurie Katedrą grąžino ir tiems tūkstančiams žmonių, kurie suklupo prie jos durų išpažinti tikėjimą, kuris taip žiauriai buvo juose naikinamas. Kaip tai yra nepaprastai gražu, kai per didžiąsias audras išlaikyto gyvo tikėjimo malda dabar yra padedama ant atgimstančios Katedros slenksčio.

Linkėtina, kad Užgavėnių pietūs liktų ne tiktai geru atsiliepimu, bet ir tradiciniu parengimu ateityje.

Nijolė Bagdžiūnienė

● Vasario mėn.18 d., 2 val.p.p. AV Parapijos salėje SIMPOZIUMAS, dal.dr.Romui Vaštokui, estų, latvių ir ukrainiečių atstovams.

● VASARIO mėn. 19 d., AV ir Šv.KAZIMIERO parapijų bažnyčiose vyks iškilmingos pamaldos 11 val.r. Vasario 16-tosios proga.

Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo minėjimas 3:30 val.p.p. Polyvalente St.Henri Auditorijoje, 4115 St.Jacques W., prie St.Henri Metro. Kviečiami dalyvauti visi!

Į darbą broliai, vyrs į vyrą,
Šarvuoti mokslu įstabiu,
Paimsme arklą, knygą, lyrą
Ir eisme Lietuvos keliu.
Vincas Kudirka

BŪKIME SAVO TAUTOS KNYGNEŠIAIS!

Prisidėkime prie savo Tautos atgimimo ir valstybės atgavimo.

PAAUKOKIME LIETUVAI KNYGĄ!

Ateidami į Nepriklausomybės Šventės minėjimą, atsineškime po knygą.

Visos suaukotos knygos bus pasiųstos į Lietuvą.

K.L.B. Krašto Valdyba

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 De Seve St., Montreal, Qué., H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907 A Rosemont Blvd.

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

Aktyvas-virš $26,000,000 Rezervas - virš $1,000,000

MOKA UŽ:

CERTIFIKATUS ...	11 %		
TERM. INDĖLIUS:		Taupymo specialios sask. ...	5½%
1 metų.....	9¾%	Taupymo su gyv. draud.....	5¼%
180 d.- 364 d.	9¼%	Taupymo kasdienines sask...	5 %
120 d. -179 d. ...	9 %	Einamos saskaitos.....	4½%
60d. - 119 d.	8¾%	RRIF - RRSP-term.	11 %
30 d. - 59 d.	8½%	RRIF - RRSP-taup.	6½%

IMA UŽ:

Nekiln. turto - nuo 12½% Asmenines - nuo 12½%

VĖLYVIAUSIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

KASOS VALANDOS

	1475 De Seve	3907 Rosemont
Pirmadieniais	9.00-3.00	10.00-2.00
Antr., Trečiad.	9:00-3.00	--------
Ketvirtadieniais	12:00 - 8:00	3.00-7.00
Penktadieniais	10:00 - 6:00	2:00 - 6:00

RESTORANAS **KOSTAS**

Specialybe - "BROCHETTERIE" -

RECEPTION HALL, tinkama banketams ir kitiems susibūrimams. ĮVAIRŪS GĖRIMAI

6201 Bannantyne Ave., Verdun, P.Q., H4H 1J4.

Rezervacijai skambinti: 768-2707 arba 768-9198.

LASALLE AUTOMOBILE INC.

Dodge CHRYSLER

* Automobilių nuoma
* Naujų ir vartotų pasirinkimas
* Pardavimas
* Aptarnavimas

Dodge Chrysler Camions Dodge Trucks

366-7818

1050 Lapierre coin La Vérendrye

Member Foto M.L.S. SISTEMA

D.N BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.

Tel: 273-9181 .....Namų: 737-0844

ASTRO

Geriausi ŠVIEŽIO pieno gaminiai

• JOGURTAI • GRIETINĖS IR VARŠKĖS SŪRIAI
• RŪGŠTI GRIETINĖ • VARŠKĖ
• SKYSTAS JOGURTAS

NAUJAS PRODUKTAS! "TZATZIKI" - jogurto padažas, tinkamas tepimui.

GALITE PASITIKĖTI mūsų produktų KOKYBE ir SKONIU

Pamėginkite naują natūralų "BIOBEST" jogurtą, pagamintą naudojant Acidophilus ir Bifidum bakterijų kultūras 100 gr. turintį tik 63 kalorijas.

ASTRO gaminiai parduodami geros kokybės pieno produktų skyriuose

Astro Dairy Products,Ltd., 1936-32 th Ave.,Lachine,tel:631-0982.

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS

PETRAS ADAMONIS C. I. B. Tel. Bus.: 722-3545 Res.: 256-5355

GAISRAS * AUTOMOBILIAI * ATSAKOMYBĖ * GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

PS FINANCIAL SERVICES & INSURANCE

PETER SODO ir JOHN POLCARI

Profesiniai patarnavimai finansų reikalais:

*Annuities*R.R.S.P.*Finansų ir mokesčių planavimas

4999 St. Catherine St. West, Suite 450, Westmount, H3Z 1T3

Tel: 481-0311

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ

6695 - 35-th Ave., Montreal, P.Q. H1T 3A6

ALBERTAS NORKELIŪNAS , B.A. C.S.C., I.B.

TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

Dr. PHILIP STULGINSKIS
Dental Surgeon,
DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS
8606 Centrale, (kamp. 45 Av.)
Suite 209, LaSalle, Qué.
H8P 1N5. Tel. 364-4658.

PARDUODAME APARATŪRĄ, TINKAMĄ LIETUVAI:
video kameras, video įrašymo aparatus, televizijos, radijo, magnetofonus, bevielius telefonus gausite **papigintomis kainomis pas: R/C LEON SERVICE,**
5887 Sherbrooke St. W. Telef.: 488-3363.
Aparatai yra šių firmų: Toshiba, Akai, Aiwa, National Panasonic M7, GVC, NEC, Sony, Sanyo.

Dr. JONAS MALISKA
Tel.: 866-8235
Dr. MICHEL HUYNH
Tel.: 866-9297
D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJAI-CHIRURGAI
1440 St. Catherine St. W. Suite 600
Montreal, P.Q. H3G 1S5

Dr. Gaétan BÉRARD, D.M.D.
Dantų gydytojas - chirurgas
466 A. boul. des Laurentides
Pont Viau, Laval, H7G 2V1
(Prie boul. Concorde)
Skambinti Tel : 662-1177

"ADAMS" RESTORANAS
7633 La Salle Blvd., LA SALLE, P.Q.
Tel.: 365-8666
Sav. Ona Voroninkaitienė "Smoked meat" specialistė
ATDARAS 7 DIENAS PER SAVAITĘ.

M. CUSSON VAISTINĖ
7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2
Atidaryta kasdien nuo 9 - 10 v.v.
Šeštadieniais : nuo 9 r. - 9:30 v.v.
Sekmadieniais: nuo 10 r. - 9:30 v.v.
Tel.: 366-9745 ir 365 - 0505

Maurice Kaplan
KAILIŲ SIUVĖJAS
* Didelis pasirinkimas gatavų paltų
* Saugojimas vasaros laiku (Storage)
* Taisau ir remodeliuoju
* Siuvu ir parduodu.
1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A. Montreal, P.Q. H3A 2G6
Telefonai: 844- 7307 ir 288-9646

DR. A. S. POPIERAITIS
B.A. M.D. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING
1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal, Que., H3G 1L5
Tel.: 931-4024

TONY PHOTO STUDIO
PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARIAGE - WEDDINGS
5220 Queen Mary Rd. Suite 8
TONY LAURINAITIS
Montreal, P.Q. H3W 1X5 Tel.: 481-6608

TEL.: (514) 767 - 4690
VINCAS PIEČAITIS
1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4
JONAS & CÔTÉ REALTIES
NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

Notarai
J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS
Suite 1140, Sun Life Building
1155 rue METCALFE , Montreal, Que., H3B 2V6
Tel. (514) - 871-1430

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD
ALIUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALIUMINIJUM, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS.
SAVININKAS: John OSKOWICZ
3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5
Telefonas: 721-9496